

Og tagna' Sulat ni Paul dia sog Poktanudanan ditu' sog Korintu

Og Piuna Talu' pa'ali sog tagna' Sulat ni Paul dia sog Poktanudananditu' sog Korintu

Og tagna' sulat ni Paul koni posungu' sog poktanudanan dia ni Isukristu nog ditu' sog Korintu. Og Korintu koni og mokosog nog koliwagan bonua ditu' sog probinsia nog Akaya, og sakup nog pigdotu'an nog Roma. Mibantug og bonua koyon sabap sog polonglituanan dion, pogbonsagon nilan og kohinangan nog bansa nilan, mibantug og kolaton nog kohinangan nog ain mikpogonong dion, bu modakol og gininisan nog kopoktanud nilan dion.

Sa'an ini sinulat ni Paul po' og poktanudanan kitu' ditu', di' ilan moksolabuk. Bu ngon tanan molaton og kohinangan nilan dia sog glumpuk nilan koyon. Bu sinulat dosop ini po' og tabal non dia sog sak nilan kitu' pa'ali dia sog glibun laki bu sog duoyan nilan, pa'ali sog botad dia sog poktomuyan, pa'ali sog bogoy nog miktidu sog Bolakat nog Mikpongong, bu pa'ali sog kopokpotubu' nog gotow tidu sog patoy. Bianan sog kodalom nog sabut, pitongow non bog olo og pomali dia sog Kitab pa'ali sog sakanan koyon.

Motongow dosop dia sog libru nog Piginang nog Sosugu'onanan ni Isukristu 18:1-11 pa'ali sog kangoy ni Paul ditu' sog Korintu.

1. Og bokna nog sulat koni, 1:1-9.
2. Onda' ilan poksolabuk dia sog glumpuk nilan, 1:10-4:21.
3. Og ombaris nog botad nog glibun bu glaki bu og sala konglangan, 5:1-7:40.
4. Ain mikokunut bu ain di' mokokunut dia sog Mikpongong, 8:1-11:1.
5. Og kopoglokotubu' nog poktanudanan dia ni Isukristu bu og kopoktamuy nilan, 11:2-14:40.
6. Og kopokpotubu' dia ni Isukristu tidu sog patoy bu dia sog poktanudanan, 15:1-58.
7. Og bogoy dia sog poktanudanan ditu' sog Judia, 16:1-4.
8. Og dili pikilan non bu og doksu'an nog sulat koni, 16:5-24.

1 ¹Akon si Paul, og mikpoit nog sulat koni. Bu og sulat koni miktidi dosop sog gilug ta nog si Sostenes. Sog baya' nog Mikpongong, akon og miimung nog sosugu'on ni Kristu Isus.

²Og sulat u koni posungu' dia sog pigotowan nog Mikpongong nog ma' niu dion sog koliwagan bonua nog Korintu. Po' inonggat amu na nog Mikpongong sumolabuk dia sog pigotowan non. Bianan sog kosolabuk niu dia ni Isukristu, siniboy non na amu nog ion na dun. Dadi, milakit amu na sog glam nog gotowanen sog ainain nog bonua nog miktamuy dia sog Kounutan ta nog si Isukristu nog ion og Kounutan nog glam ta.

³Og popia bu kotikna' nog pikilan mongon dianiu tidu sog Mikpongong og Gama' ta bu sog Kounutan ta nog si Isukristu.

Popia tidu dia ni Kristu

⁴Kobon non mokposolamat u pa'ali dianiu sog Mikpongong po' bianan dia ni Kristu Isus, tinulung amu nog Mikpongong. ⁵Sabap sog kosolabuk niu dia ni Kristu, kiongonan amu nog glam nog kolongas, labi na sog kopoktalu'talu' niu bu sog glam nog sabut niu sog kinodiwata. ⁶Og gustalan nami pa'ali dia ni Kristu miungod na dianiu. ⁷Dadi, og glam nog bogoy nog Bolakat nog Mikpongong, binogoy na dianiu solian niu mogdodama nog kopokpuli' nog Kounutan ta nog si Isukristu. ⁸Bu Mikpongong tumabang dosop dianiu bagun da ompagon tud niu dianon asta sog doksu'an po' bagun sog gondow nog mokpuli' na dini og Kounutan ta nog si Isukristu, da'idun na sila'on non dianiu. ⁹Og Mikpongong kopongondolan. Ion og minonggat dianiu mampu' sumolabuk dia sog Bata' non nog si Isukristu, og Kounutan ta.

Da' poksolabuk og pikilan nilan dia sog glumpuk nilan

¹⁰Pigilugan, og pongonion ku dianiu bianan sog baya' nog Kounutan ta nog si Isukristu, nog sumboy og glam niu, moksulutsulut amu bagun da da'idun susian niu, bu bagun dosop moksolabuk og pikilan niu bu tuyu niu. ¹¹Pigilugan ku, ngon midongog u dia sog gla'ayatanan ni Klowe nog mikpoksusisisi amu dow. ¹²Somo' ita da, ma' nini. Ngon duma miktalu' nog dia ilan pogunut ni Paul. Og duma sop miktalu' nog dia ilan pogunut ni Apolos. Bu duma miktalu' dosop nog dia ilan pogunut ni Piter. Og duma mikpoktalu' nog dia ilan pogunut ni Kristu.

¹³Mibahagi' ta' gidoy si Kristu? Onda' ma! Si Paul ta' gidoy buan minatoy sog kudus bagun amu mogawon sog dusa niu? Kona'! Binunyagan amu ta' gidoy bagun mimung amu nog gla'ayatanan ni Paul? Onda'! ¹⁴Mikposolamat u sog Mikpongong nog da'idun binunyagan ku dianiu ual da si Krispus bu si Gayus, ¹⁵bagun da'idun mokopoktalu' nog ilan miimung nog gla'ayatanan ku bianan sog kobunyag u dianilan. ¹⁶(Ngon pa totu, binunyagan ku dosop og gla'ayatanan ni Estepanas

kitu!. Tibua, sog pikilan ku, da'idun na binunyagan ku lual dion.) ¹⁷Po' si Kristu, da' non akon sugu'oy momunyag, sua'id non, og mogustal nog Gomba'is nog Guksugan. Bu og kopogustal u dun, da' u pobianoy sog dili kotoan nog miktidi sog sagyaotow, bagun da og kopatoy ni Kristu dia sog kudus, ondi' mimung nog da' sagnat non.

Motongow dia ni Kristu og sabutbu pagas nog Mikpongong

¹⁸Po' og gustalan koni pa'ali sog kopatoy ni Kristu dia sog kudus, ma' nog da' ma'ana non dia sog ain kitu' posungu' na sog gla'at. Tibua, og gustalan koni miimung og pagas nog Mikpongong sog ma' nita, nog solian ta motabang dia sog pigboya'an nog dusa. ¹⁹Po' ma' nini sinulat sog Kitab, "Lo'aton ku og kotoan nog ain mokokoto. Bu og sabut nog ain sabutba'asa, imungon ku nog da' doksu' non."^a

²⁰Dadi, bila ma' nitu!, olo ma gondunon dun ain og mokokoto koyon otawaka sabutba'asa koyon? Olo sop gondunon dun ain og mokokoto koyon mogbisala? Po' pitongow na nog Mikpongong og kotoan nog dinunya, nog da' sagnat non. ²¹Po' sabap sog dalom nog kotoan nog Mikpongong, inimung non nog bila sog dili da sabut nog gotowanen, ondi' nilan mosabut pa'ali dianon. Suga'id non, og glegan nog Mikpongong, gowonon non ain tinumud sog gustalan kitu' nog long nog gotowanen dun, onda' sagnat non. ²²Po' og Huduyanan, di' tumud taman da di' ilan mokotongow poguna nog gingyata!. Bu og Girikanan, monontong pa nog sabut mangka ilan si'oy tud. ²³Tibua, og pikpulonag nami koni, og gustalan pa'ali dia ni Kristu nog ion minatoy sog kudus. Og gustalan koyon, molaton dia sog Huduyanan, bu da' sagnat non dia sog ain kona' Hudyu. ²⁴Tibua, ain mionggat na sumolabuk dia ni Kristu, og gotow Hudyu otawaka kona' Hudyu, og ma'ana nog gustalan koni nog pa'ali dia ni Kristu, si Kristu og pagas bu og kokosunan nog Mikpongong. ²⁵Po' minsan si'oy momikil ilan nog da' sagnat nog kokosun nog Mikpongong, po' ompantas na sabut nilan, di' pa mokantu kopantas sog kokosun nog Mikpongong. Bu minsan si'oy momikil ilan nog da' dasig nog Mikpongong, og Mikpongong modasig pa sog dasig nog gotowanen.

²⁶Pigilugan, pomikil niu polo'ma, ma' long pa nog gotowanen dun, dangan mibatik niu og gonggat nog Mikpongong dianiu, mika'an amu da og motas og kotoan non, otawaka motas og golal non, otawaka binata' sog da' pogonda'on dun. ²⁷Tibua, ain kiingolanan kitu' nog gotowanen dini sog glupa'an nog ma' nog da' sagnat non, pimili' nog Mikpongong bagun da kosipogan dun ain mokokotas kitu' og kotoan non. Bu ain dosop og kiingolanan kitu' nog gotowanen dini sog glupa'an nog kulang og dasig non, pimili' dosop nog Mikpongong nog bagun da kosipogan

^a 1:19 Isaya 29:19

dun ain togo pagas kitu!. ²⁸Pimili' nog Mikpongong ain sinolapsolap, bu og piksudi'sudi'an, bu ain ma' nog da' sagnat non dini sog glupa'an, bagun mimung nog da' na sagnat nog gotowanen kitu' nog balu' nog gotowanen dun dini sog glupa'an koni, motas ilan na nog gotow. ²⁹Bu bagun da, minsan sala kotow, da'idun na mogbonsagbongsag sog motaan nog Mikpongong. ³⁰Po' og Mikpongong, og migokbit dianiu sumolabuk dia ni Kristu Isus. Bu inimung non si Kristu og bianaan ta sumabut dianon. Po' bianaan dia ni Kristu, midulus ita dia sog Mikpongong, bu siniboy non ita nog pigotowan non, bu migawon ita tidiu sog baya' nog dus. ³¹Dadi, sinulat dia sog Kitab, "Simasima moleg mogbonsag, sumboy bonsagon non og pa'ali sog gininang nog Mikpongong."^b

Og gustalan pa'ali sog kopatoy ni Kristu sog kudus

2 ¹Pigilugan ku, dangan minangoy u dion niu mokpulonag nog gustalan kitu' nog milimod pa'ali sog Mikpongong, da' u gomitoy og ponolu'on ku kitu' nog mokodalom otawaka mokotas nog kotoan. ²Suga'id non, og pogopasan ku kobon ku dion niu, nog da'idun lumual og pokpikilon ku ual da si Isukristu bu ion minatoy sog kudus. ³Sog kangoy u kitu' dion niu, miluya u bu linukuban u kobal nog gondok u. ⁴Og pomali u bu gustalan ku kitu', da' u da pobianoy sog kobiaksa u moktalu' bu sagya kotoan nog gotow, nog boy'a'an mioit amu dun. Suga'id non, og gustalan ku kitu' dunut kopokpotongow dianiu nog pagas nog Bolakat nog Mikpongong ⁵bagun og kopongandol niu dia ni Isukristu, onda' dia ingkud sog sagya kotoan nog gotow, suga'id non, dia sog pagas nog Mikpongong.

Og kotoan nog miktidu sog Mikpongong

⁶Og gustalan nami koni, misabut tokodoy nog ain pigokbit na nog Bolakat nog Mikpongong. Tibua, da' itu' pogbatuk sog sabut nog miktidu dini sog dunya otawaka sog kounutananan dini sog glupa'an. Po' og baya'anan nilan koyon posungu' na omboluba. ⁷Og pogolongan nami koni, og sabut nog miktidu sog Mikpongong bu milingod sog dili pikilan nog gotowanen. Po' sog da' pa pongonoy og dunya, donsama' na piongon non og sabut koni, og bianaan nog kopokpotas dianita. ⁸Da'idun, minsan sala kotow og kounutananan dini sog glupa'an, og mikosabut dun. Po' somo' misabut nilan bosia, da' nilan na bunu'oy dia sog kudus og Pogbaya' nog di' kobotukan og kotas non. ⁹Po' ma' nini sinulat sog Kitab,

^b 1:31 Jerimaya 9:24

“Da’idun mikotongow, otawaka mikodongog, otawaka mikopikil bog andun koba’is og sinimpan nog Mikpongong dia sog ain molalam dianon.”^c

¹⁰Tibua, og glam non koyon, pilanta’ non na dianita pibian sog Bolakat non.

Po’ og Bolakat nog Mikpongong mokosun nog glam non, bu madal non minsan milingod dia sog dialom pikilan nog Mikpongong. ¹¹Po’ sima buan dia sog gotowanen mokatuk nog dialom pikilan nog duma non? Og matuk non og dili pikilan non da. Domikian da ma’ nitu’ og Mikpongong po’ da’idun og mokatuk nog dialom pikilan non ual da og Bolakat non. ¹²Og Bolakat nog binogoy dianita miktidi sog Mikpongong, da’ poktidu dini sog dunya koni. Dadi, tinabuk ta ion bagun ta mosabut glam nog binogoy nog Mikpongong dianita. ¹³Dadi sa’an itu’, bila mogustal ami pa’ali sog motud nog kinodiwata dia sog gotowanen nog pigonongan nog Bolakat nog Mikpongong, da’ pobianoy sog talu’ nog pianad nog sagyaotow, sua’id non, pibian sog talu’ nog pianad nog Bolakat nog Mikpongong. ¹⁴Po’ og gotow kitu’ nog da’ pogonongoy nog Bolakat nog Mikpongong, di’ mokotabuk nog ain miktidi sog Bolakat nog Mikpongong koyon po’ mama’ nog da’idun ma’ana non dianon, po’ di’ non doda’ itu’ mosabut. Sumboy og mokposabut dun dianon og Bolakat da nog Mikpongong. ¹⁵Dadi, simasima og gotow nog pigonongan na nog Bolakat nog Mikpongong, moto lumiling nog glam non. Tibua, og dili glawas non, ondi’ ukumon nog bianan sog polomotadon nog sagyaotow. ¹⁶Po’ ma’ nini sinulat sog Kitab,

“Sima buan mokosun nog pikilan nog Mikpongong? Bu sima buan mokopomali dianon?”^d

Tibua ita, og pikilan ta ma’ dosop nog pikilan ni Kristu.

Pa’ali sog sosoligananan nog Mikpongong

3 ¹Pigilugan, sog kangoy u kitu’ dion niu, da’ u pokopoktal’ dianiu nog ma’ nog kopoktal’ u dia sog gotowanen kitu’ nog pigonongan na nog Bolakat nog Mikpongong. Suga’id non, og kopoktal’ u dianiu mama’ nog pikilan niu kitu’ nog kobon pa nog da’ tud dia ni Kristu. Po’ mama’ pa nog gombata’ og sabut niu pa’ali dia ni Kristu. ²Dadi, og gustalan ku kitu’ dianiu, pinonggi’ ma’ nog gatas, kona’ ma’ nog piboksa. Po’ og piboksa, di’ niu pa mosuku kanoy asta pa tanan numun koni. ³Og pikilan niu ma’ pa nog pikilan nog gotowanen kitu’ nog dia pa sog dinunya. Po’ solian nog ngon pa og doluan bu susian dianiu, kona’ ta’ ion og gindanan nog dia amu pa sog dinunya? ⁴Po’ bila sala kotow dianiu moktal’ nog ion dia pogunut ni Paul, bu duma sop moktal’ nog dia ion

^c 2:9 Isaya 64:4   ^d 2:16 Isaya 40:13

pogunut ni Apolos, og botad niu koyon, ma' nog da' amu pa tud dia ni Isukristu.

⁵ Sima buan gidoy si Apolos koni? Bu sima sop buan gidoy si Paul? Ami og sagya sosoligan nog Mikpongong. Po' sabap dianami, tinumud amu tanan dia ni Kristu. Po' ginangon nami ain da og binogoy nog Pogbaya' dianami nog ginang. ⁶ Ibalat da sog polomula, akon og mimula nog boni', si Apolos migbunyag dun, tibua, og Mikpongong og mikpotubu' dun. ⁷ Dadi, da' pigbigya'an nog minsan sima og mimula dun otawaka migbunyag dun po' og Mikpongong da og mikpotubu' nog boni' koyon. ⁸ Da' piktingkaan nog polomula bu og polomunyag. Solabuk da og tuyu nilan, bu og Mikpongong da moto tumumbas dianilan sog ain og miinang nilan. ⁹ Po' ami koni, miksolabuk ami dia sog ginang nog Mikpongong. Bu amu domikian ma' nog binalan non.

Domikian dosop nog ma' amu nog baloy nog Mikpongong. ¹⁰ Bianan sog polosuku'an nog binogoy nog Mikpongong dianakon, ibalat da sog polongimung nog baloy, og gustalan ku kitu' pinonggi' u sog gompagon nog piengkudan nog baloy. Tubus nitu', og duma gotow og mikpindog nog baloy dion. Tibua, sumboy monala kotow dianilan potubudan nilan mokpindog. ¹¹ Po' da'idun lual og piengkudan nog baloy nog gompagon ual da og donsama' kitu' binotang, nog ion non ion si Isukristu. ¹² Bila ngon momali nog gustalan nog dumalan sog motud pa'ali dia ni Kristu, pinonggi' dia sog polongkapan nog baloy nog ma' nog bulawan, otawaka solapi', otawaka batuanan kitu' nog bololaga'. Tibua, og duma, bila mogimung nog baloy, gumamit nog ma' nog kayu, otawaka padang, otawaka glugami. ¹³ Sog gondow nog kopokpuli' ni Kristu dini sog glupa'an koni, sulayan non nog gapuy bagun motongow og kopagon nog diadia kimungan nilan koyon. ¹⁴ Simasima og ondi' motutung og kimungan non, kotumbasan ion dun. ¹⁵ Tibua, bila motipot kotutung nog gapuy, kobolongan ion dun, bigya' non, og dili glawas non mogawon da, minsan si'oy ma' nog gahatgahat. ¹⁶ Po' kisunan niu nog amu koyon og Baloy nog Poktomuyan sog Mikpongong, bu og Bolakat non migonong dianiu. ¹⁷ Dadi, bila ngon og gotow nog luma'at nog Baloy nog Poktomuyan sog Mikpongong, ion si'oy lo'aton dosop nog Mikpongong. Po' og Baloy nog Poktomuyan sog Mikpongong mosigda. Amu koyon og Baloy nog Poktomuyan dianon.

¹⁸ Bagun ondi' amu molapang, ain momikil kitu' nog ion, motas na og kotoan non dini sog glupa'an, sumboy bolongan non na og pikilan non kitu' bu mangka non tobukoy og gustalan koni nog ma' long pa nog gotowanen dun, da' sagnat non. Po' ion non na ini og tantu kotoan. ¹⁹ Po' og kotoan nog miktidi sog sagyaotow, da'idun nododa' sagnat non dia sog motaan nog Mikpongong. Po' ma' nini sinulat dia sog Kitab, "Og Mikpongong, kosobubowan non og kotoan nog gotowanen

sog glupa'an."^e ²⁰Bu sinulat dosop nog, "Og Pogbaya', kosunan non na og pikilan nog gotowanen kitu' nog mokokoto, nog da' sagnat non."^f ²¹Dadi, sumboy da'idun mogbongsagbondsag pa'ali sog kohinangan nog gotowanen kitu'. Po' glam non binogoy nog Mikpongong dianiu sog kolongasan niu ²²mama' ni Paul, si Apolos, bu si Piter, bu og dunya koni, og kotubu' bu kopatoy, og kibotangan ta koni numun koni, bu asta pa sog boloma'dinglag. Glam non koyon, binogoy dianiu bagun amu kolongasan dun. ²³Bu dia amu ni Kristu, bu si Kristu dia sog Mikpongong.

Og sosugu'on ni Kristu

4 ¹Dadi, sumboy pomikilon nog gotowanen nog ami og sosoligan ni Kristu, bu inuakil dia sog gokbitan nami og milimod kitu' nog motud tidu sog Mikpongong. ²Dadi, ain og gotow nog kiuokilan mogokbit, sumboy kopongondolan doda!. ³Da' balan ku dun, minsan sima og moktalu' nog akon, ondi' u kopongondolan. Bu minsan akon si'oy, di' u sunan bog kopongondolan u ta' otawaka di!. ⁴Bila akon momikil dun, da' glopangan ku, tibua, di' u kosunan bog ngon ta'. Po' si Kristu, og Pogbaya', og moto lumiling dianakon. ⁵Na' niu unanan og Pogbaya' mongukum nog duma niu. Suga'id non, bogadoy niu ion matong. Ion mokpodolag nog ain milingod kitu' dia sog kodoloman, bu ion dosop og muka' nog ain sog dialom pikilan nog gotow. Bu tubus nitu', ion og mogbogoy nog dongya' non sog monala kotow nog gotowanen sog ain miinang non.

⁶Dadi, pigilugan ku, bagun niu kosunan, og piktalu' u koni, og pononggi'an ku dia ni Apolos bu dianakon bagun niu mosabut og ma'ana nog talu' kitu' nog, "Unut niu ain dinumalan sog botad." Sumboy ondi' niu dosop polobion og sala kotow dia sog duma. ⁷Po' olo buan mimung piktingkaan niu sog duma? Bu olo buan og da' niu kotabuk dia sog Mikpongong? Bu bila mitabuk niu na dianon, iduma pogbongsagon niu poma? Ain buan ion tidu?

⁸Aba! Da' na dow og pogonda'on niu. Doyahan amu na dow! Migdatu' amu na dow nog da' lakin nami dun. Mogda'da' u bosia dun somo' motud nog datu' amu na po' bagun ita niu samasama mogdatu'. ⁹Tibua, sog pikilan ku dun, ami og sosugu'on ni Kristu, miimung mama' ami nog posungu' matoy dia sog kosompagan po' binotang ami nog Mikpongong dia sog binaya' nog pigluyudan nog pigotowan non. Bu dia ami sog kosompagan nog glam nog moloikatahan bu gotowanen. ¹⁰Balu' nog duma gotow, miglogumow ami sabap sog kopokokunut nami dia ni Kristu, tibua, amu, sabap sog kosolabuk niu dia ni Kristu, mokokoto amu. Bu ami dosop, miimung ma' nog da' pagas nami, tibua amu,

^e 3:19 Job 5:13   ^f 3:20 Salmu 94:11

mokodasig amu da. Pigodaban amu saka ami, piksudi'an ami. ¹¹Po' tidu pa sog dini kitu' asta sog numun koni, mikobian ami kogutoman bu kuowon. Og ponopoton nami og danul. Bu mikobian ami pogdonogon nog duma gotowanen. Bu mikpoponasan ami tibua. ¹²Og kotubu' nami og pigliksa'an nami da. Bila sukna'an ami nog duma gotow, suli'an nami ilan nog popia. Bila pokposokitan ami nog duma gotow, mokpolumbang ami. ¹³Bu bila tomropa'on ami, tumabal ami nog molonu' nog talu'. Asta sog numun koni, miimung ami ma' nog kaput, bu ma' ami nog gotow nog da' na potugyan dun.

¹⁴Og sinulat u koni dianiu nog ma' nini, kona' po' bagun amu mimung kosipogan dun, suga'id non, podonsoma'on ku dianiu bagun amu mokandam. Po' amu koyon, ma' amu nog gombata'anan ku nog kololaman ku. ¹⁵Po' minsan pa solaksa' polongipat dianiu sog kosolabuk niu dia ni Kristu, solabuk da gama' niu. Po' bianan sog kopogustal u dianiu nog Gomba'is kitu' nog Guksugan, bu sabap sog kosolabuk niu dia ni Kristu, miimung ma' nog gama' niu akon. ¹⁶Dadi, tolu'on ku dianiu, poglogiling amu dianakon.

¹⁷Sa'an itu' sinugu' u si Timuti mangoy dion niu po' bagun niu kolobotan og polomotadon ku dia sog kopokokunut u dia ni Kristu Isus. Po' dumalan og polomotadon ku sog pikpanad u sog ainain mibona' nog glumpukanan nog poktanudanan dia ni Kristu. Bu si Timuti, ion ma' nog bata' u nog kololaman ku sabap sog kosolabuk non dia sog Kounutan ta, bu ion og sosoligan ku.

¹⁸Og dumaanan niu dion, mikpoktimaluy ilan bugalon po' balu' nilan dun, ondi' u na mangoy dion. ¹⁹Tibua, bila baya' nog Mikpongong, di' da pulilung, mangoy u da dion mangka u ponginonggoy bog olo bayu' nog poktolu'on nilan koyon, bu mangka u dosop tontongoy bog ain doda' goktob og pagas nilan koyon. ²⁰Po' og kopogdatu' nog Mikpongong sog pigotowan non, ondi' motongow dia sog sagya talu' nog gotow, suga'id non, motongow dia sog polomotadon nog gotowanen bianan sog Bolakat nog Mikpongong dianilan. ²¹Dadi, ain dadi niu dun? Mangoy u dion dunut og bobadas u dianiu, otawaka dunut og glolaman ku bu kolongas nog pikilan ku?

Og sumbang sog koliwagan bonua nog Korintu

5 ¹Og dongogan dini nog ngon dow duma niu dion nog moguboy ilan nog glogina'an non. Aba! Minsan og gotowanen kitu' nog da' poktulik sog Mikpongong, mogolig ilan mogenang nog ma' nion koyon. ²Sumboy bosia mosusa amu dun bu bogowon niu bosia og gotow koyon dia sog glumpuk niu. Saka, kolele nog bugowon niu, mikpogbongsag amu motanan dun! ³Minsan si'oy og dili glawas u da' dion niu, og pikilan ku dion da niu. Dadi, ma' da nog dion u da. Sog baya' nog Kounutan ta nog

si Isukristu, pinolihala' u na gotow koyon nog miginang nog molaton.

⁴Dadi, bila moglumpuk amu, og pikilan ku bu og Bolakat nog Kounutan ta nog si Isus, dion dosop niu. ⁵Uakil niu na og gotow kitu' dia sog gongkoman nog Soitan bagun da, og glawas non koyon nog pigboya'an nog dusa, mogla'at. Bu bagun da, sog matong og gondow nog mokpuli' og Kounutan dini sog glupa'an, og glimukud non motabang.

⁶Ondi' doda' pia og mogbonsag. Po' ibalat da sog pokpotulin nog pan, kosunan niu nog minsan mika'an si'oy og togu'on dun, mogulit na sog tibuk nog pan koyon. ⁷Dadi og dusa, domikian da ma' nog potulin. Sumbay owa'on niu na og gotow kitu' nog mikodusa bagun amu da ma' na nog bogu pan kitu' nog da' potulinoy. Po' donsama' amu na bosia ma' nitu'. Sa'an sinimpan og dulang kitu' nog iningolanen Liniusan po' si Kristu og pomalas nog pinalas na dianita. ⁸Dadi, inangon ta na og kologya'an ta kitu', bu sumboy ondi' ta gomitan nog pan kitu' nog togo pokpotulin. Og ma'ana non, ondi' ita moginang nog ain kohinangan kitu' nog sinoitan bu og dusa. Suga'id non, gomitan ta nog pan kitu' nog da' potulinoy. Og ma'ana non, og pikilon ta ain og motud bu tantu nog pomikilan.

⁹Tinalu' u sog sulat u kitu' dianiu, nog sumboy di' amu mampu' dia sog gotowanen koyon nog ponungkagon. ¹⁰Og pigolong u kitu' da' lakit og gotowanen kitu' sog dunya koni nog kona' polotamuy sog Mikpongong. Po' ilan, mototugu ponungkagon ilan, bu mabak, bu pololimbung, otawaka og polotamuy sog glodawan. Bila mogolig amu dianilan, sumboy mawa' amu doda' sog dunya koni! ¹¹Og ma'ana nog piktalu' u kitu', sumboy mogolig amu nog gotowanen koyon nog mokpoktaluy' nog ilan og gilug niu sog tanud saka, moktungkag ilan da, otawaka mabak, polotamuy ilan sog glodawan, og bolotiboton, og bololangu, otawaka og pololimbung. Na' amu tanan moleg minsan mogadap kuman sog gotowanen koyon.

12-13 Kona' u ginang mongukum dianilan sog ain kona' pa poktanud. Po' og Mikpongong da og moto mukum dianilan. Tibua, ain sinumakup na sog glumpuk niu, patut niu da ukumon. Bu unut niu og talu' kitu' nog sinulat sog Kitab, "Bugow niu dia sog glumpuk niu og gotow kitu' nog pigboya'an nog dusa."^g

Og susian dia sog glumpuk nog poktanudanan

6 ¹Iduma, bila ngon susian niu sog pakasi niu nog poktanud, pogdoyunan niu ma mokpitang sog gukum sog ain gotowanen koyon nog kona' polotamuy sog Mikpongong? Di' niu bosia inangon nog ma' nitu'. Suga'id non, mokipasad amu bosia sog duma niu nog pigotowan nog Mikpongong. ²Po' kosunan niu nog ngon da gondow non,

^g 5:12-13 Deuteronomy 17:7

og pigotowan nog Mikpongong momasad dia sog glam nog gotowanano sog glupa'an koni. Dadi, amu ma og polomasad sog gunan nog gondow, di' niu ta' buan omba'ug posadoy og sagya bata'bata' da nog sala' dia sog glumpuk niu? ³Kosunan niu dota' nog ita momasad nog moloikatanan? Dadi, bila ma' nitu', labi ta na koba'ug posadoy, bila sagya da dini sog glupa'an. ⁴Dadi, bila og susian niu sagya da ma' nitu', na' amu na mokipasad sog kona' niu batuk poktanud dia ni Kristu. ⁵Kosipog amu dun. Ngon ta' gidoy dianiu, minsan sala kotow si'oy, nog moto momasad nog susian nog polotanud? Ngon da. ⁶Saka, bila ngon moksusi dianiu, mokipasad amu ma dia sog gukum nog gotowanano koyon nog kona' niu batuk poktanud sog Mikpongong.

⁷Sa'an itu' ngon og susian niu, po' ma'ana non, sabap nog da' amu pokokunut sog po'atan. Golom na bosia, somo' pitiang niu na og kohinangan nog pakasi niu kitu', otawaka pitiang niu na ilan moglimbung dianiu, gaba' nog pitangon niu sog gukum. ⁸Po' minsan amu bu amu, miglolimbungoy amu bu mokpiginang amu nog molaton. ⁹Kisunan niu dota' da nog ain pigboya'an nog dusa, ondi' nododa' mokakod nog pigdotu'an nog Mikpongong? Dadi, na' amu moglapanglapang nini. Ain moktamuy sog glodawanano, otawaka og ponungkagon, otawaka ain mogbabal ilan nog pakasi laki nilan, otawaka ain momabal nog duoy nog duma non, ¹⁰otawaka og polonglampa, otawaka og mabak, otawaka og bololangu, otawaka og bolotiboton, otawaka og polonakow, ondi' ilan nododa' mokakod nog pigdotu'an nog Mikpongong. ¹¹Dini kitu', og duma dianiu, ma' nitu' og piginang nilan. Tibua numun koni, inugasan na og dusa niu, siniboy amu na nog Mikpongong, bu midulus amu na sog Mikpongong bianan sog ngalan nog Kounutan ta nog si Isukristu bu bianan dosop sog Bolakat nog Mikpongong dianita.

Gamit niu og glawas niu sog kopoksanglit sog Mikpongong

¹²Ngon og talu' nog gotowanano nog, "Da'idun ginang nog pigondi'an u moginang dun." Ma' nitu' si'oy og talu' nilan dun, ngon da ginang nog ondi' kobo'isan og gotow dun. Da'idun si'oy og ginang nog pigondi'an u moginang dun, ondi' u dosop moleg nog mulipon u sog minsan olo ginangoy dun. ¹³Ngon nosop og mokpoktal' nog, "Og potugyuan nog ponganon, togu'on sog tibuka, bu og potugyuan nog tibuka, og togu'an nog ponganon." Ma' nitu' si'oy, og ponganon bu og tibuka lo'aton da nog Mikpongong. Og glawas ta koni ondi' patut gomiton sog kohinangan kitu' nog ma' nog kopoktungkag, suga'id non, og potugyuan nog glawas ta koni, dia sog ain ginang kitu' nog kosu'atan og Pogbaya' nog ion non si Kristu. Bu si Kristu og mogusiba' nog glawas non. Og ma'ana nog glawas non koyon, og pigotowan non nog ma' nita. ¹⁴Po' bianan sog pagas nog Mikpongong, pitubu' non si Kristu tidu sog patoy. Bu ita si'oy potubu'on non dosop. ¹⁵Kosunan niu

dota' nog ita koni, og polongkapan nog glawas ni Kristu? Dadi, ompu'on ku ta' buan og glawas ni Kristu dia sog glawas nog ponungkagon? Ondi' tokodoy mogusoy. ¹⁶Da' niu bayu' kosunoy nog bila og glaki mogbabal nog ponungkagon, miimung solabuk na glawas nilan? Po' modolag dia sog Kitab nog, "Og dua' kotow koyon, miktimaluy solabuk glawas nilan."^h ¹⁷Tibua, ain sumolabuk dia ni Kristu, moktimaluy miksolabuk ilan dia sog kinodiwata.

¹⁸Dadi, pogolig amu nog kohinangan koyon nog momabal. Og duma dusa nog minang nog gotow, dia ilan pokodusa sog duma nilan. Tibua, ain mokopoginang nog kohinangan kitu' nog momabal, og sukna' nog dusa non dia datong sog dili glawas non. ¹⁹Kosunan niu dota' nog glawas niu og pigonongan nog Bolakat nog mosigda nog binogoy nog Mikpongong dianiu? Dadi, kona' niu og gapu' nog dili glawas niu koyon, suga'id non, og Mikpongong og gapu' non. ²⁰Po' mologan og sinoluyan non dianiu. Dadi, sumboy gomiton niu og glawas niu dia sog kohinangan kitu' nog kosonglitan bu kopogodaban og Mikpongong dun.

Og sak pa'ali sog duoyan

7 ¹Dadi, pa'ali sog sulat niu kitu' dianakon. Golom na og glaki somo' di' na mogduoy. ²Tibua, sabap sog kodakol nog gotowanen dion sog Korintu nog mikpogbabal glibun laki dianilan, sumboy monala kotow glaki ngon dili glibun non. Domikian dosop ma' nog kolibunanan, sumboy ngon dili glaki nilan. ³Og glaki sumboy muboy sog duoy non. Bu domikian dosop ma' nog glibun, uokilon non og glawas non dia sog duoy non bagun kuli'an glegan nog dili glawas nilan. ⁴Po' og glaki, kona' tibua dili og glawas non og pogboya'an non, suga'id non, asta dosop og glawas nog duoy non. Bu og glibun si'oy, ma' nitu' dosop. ⁵Dadi, sumboy diadia dianiu di' momala!. Tibua, bagun motibung pikilan niu sog kopogyakin niu, sumboy moksulutsulut amu nog di' amu pa moguboy solianlian. Tibua, bila modoksu' amu na mogyakin, mangka amu dona pokpuli' moguboy bagun amu ondi' koyuba'an ni Kindagow. Po' gomonsunoy di' amu mokotigol nog napsu niu. ⁶Og pictalu' u koni, kona' da og dondagun ku dianiu, suga'id non, poboya'an ku na amu moginang dun, bila ma' nitu' da og kopoginang niu dun. ⁷Kolegan ku bosia dun, og glam nog kolokianan ma' nakon nog di' na mogduoy. Tibua, monala kotow dianita, ngon binogoy dianon nog Mikpongong. Og duma gotow, konia og binogoy dianon bu duma, ma' ninia sop og binogoy dianon.

⁸Dadi, koni og talu' u dia sog ain da' pa pogduoy, bu sog ain og baluanan, golom amu na poglogiling dianakon nog di' mogduoy. ⁹Tibua, bila ondi' amu mokotigol, golom amu na pogduoy po' golom pa og mogduoy gaba' nog moktigol nog napsu.

^h 6:16 Genesis 2:24

¹⁰Dadi, sog ain mikpogduoy na, koni og dondagan ku nog miktidi dia sog Kounutan ta nog si Kristu. Og glibun, sumboy ondi' non bolongan og glaki non. ¹¹Tibua, bila gomonsunoy molong ion, sumboy ondi' na moglaki mokpuli' ual da moktiguli' ilan nog glaki non. Ma' nitu' dosop og glaki, nog sumboy ondi' non bolongan og glibun non.

¹²Koni og tolu'on ku sog dumaanan dion. (Og talu' u koni da' na tidu dia sog Kounutan ta.) Bila og pigilugan ta sog tanud, nog glibun non da' pa tabuk, saka og glibun non koyon moleg da mogampu' dia sog glaki non, sumboy ondi' non bolongan og glibun non koyon. ¹³Bu domikian dosop ma' nog glibun, nog glaki non da' pa tabuk, saka og glaki non koyon moleg da mogampu' dia sog glibun non koyon, sumboy ondi' non bolongan og glaki non koyon. ¹⁴Po' og glaki kitu' nog da' pa tud, miimung ma' nog tinabuk na nog Mikpongong sabap sog kosolabuk non dia sog glibun non koyon. Bu og glibun dosop nog da' pa tud, miimung dosop ma' nog tinabuk na nog Mikpongong sabap sog kosolabuk non dia sog glaki non koyon. Bu doma, og gombata'anan nilan, miimung dosop nog tinolima' na nog Mikpongong. Somo' kona' ma' nitu', og gombata'anan niu mimung ma' nog gombata' nilan nog kona' polotamuy sog Mikpongong. ¹⁵Tibua, bila og duoy non koyon nog kona' poktanud, saka moleg na molong, potiang niu na. Og kodumanan non kitu' nog poktanud, da' na kolumbeketan non. Po' og Mikpongong, og kolegan non dianita og moglogomigus. ¹⁶Po' amu kolibunanan, di' niu lo' ion tanan kosunan bog motabang niu ta' og kolokianan niu. Bu amu si'oy kolokianan, di' niu dosop tanan kosunan bog motabang niu ta' og kolibunanan niu.

¹⁷Dadi sa'an itu', monala kotow dianita, dangan mikokunut ita na dia sog gonggat nog Mikpongong dianita, sumboy mogonong ita na sog pibona'an non kitu' dianita. Po' ma' nitu' og binogoy nog Pogbaya' dianita. Ma' nini og botad nog pianad u sog glam nog glumpuk nog poktanudanan. ¹⁸Sopolati non, ngon gotow nog dongsama' na miktuk dangan mikokunut ion dia sog gonggat nog Mikpongong. Sumboy ondi' non na owa'on og pali' nog tinukan dianon. Bila sop ngon og gotow nog da' pa tukoy dangan mikokunut ion dia sog gonggat nog Mikpongong, di' na ion sumboy pa tukon. ¹⁹Da' ma'ana nog moktuk otawaka onda' pa poktuk. Suga'id non, og bololaga', mokokunut amu sog ain dondagan nog Mikpongong. ²⁰Monala kotow, sumboy mogonong sog ain binotangan dianon dangan mikokunut ion dia sog gonggat nog Mikpongong dianon. ²¹Donsama' amu nota' gulipon dangan mikokunut amu sog gonggat nog Mikpongong? Potiang niu na. Minsan si'oy mokolua amu na bosia tidu dia sog kouliponan, na' amu pa sokali' lumuas, suga'id non, pokpotongow amu nog ginang niu nog molongas. ²²Po' minsan si'oy dangan mikokunut amu sog gonggat nog Mikpongong og gulipon amu, miimung mikolua

amu na tidu sog kouliponan nog dusa, sabap sog kotabuk niu dia ni Kristu. Domikian da ma' nitu', bila og gotow kona' og gulipon, miimung dosop ion nog gulipon ni Kristu. ²³Po' misaluy non na amu nog golaga' niu kitu'. Dadi, na' amu na mokpulipon sog sagyaotow. ²⁴Pigilugan, monala kotow dianita sog kosolabuk ta sog Mikpongong, sumboy mononayun ita na mogonong dia sog ain binotangan nog Mikpongong dianita, dangan mikokunut ita dia sog gonggat non.

²⁵Koni pa'ali sog ain og da' pa pogduoy. Da'idun dondagan dianakon nog miktidu dia sog Kounutan ta nog si Kristu pa'ali dianiu. Tibua, sabap sog glolatan nog Kounutan ta dianakon, ngon da og gunutan nog bogoyon ku pa'ali dion nog gomba'is soligan. ²⁶Sabap sog kosigpit koni numun koni, og pikilan ku dun, golom amu na bosia pogonong nog ma' nog kibotangan niu koyon nog da' amu pa pogduoy. ²⁷Tibua amu kolokianan, bila migduoy amu na, na' amu na mogbolong. Bila da' amu pa pogduoy, na' amu na monontong nog duoy niu. ²⁸Tibua, bila moleg amu mogduoy, di' amu da mokodusa dun. Domikian da ma' nitu' dosop og kodologaan, bila moleg amu mogduoy, ondi' amu dosop mokodusa dun. Tibua, koni pondamon ku amu, ain migduoy numun koni, ompihit tokodoy og posungu'an nog kotubu' nilan.

²⁹Pigilugan, og ma'ana nog poktolu'on koni, ma' nini. Mosopol na og timpu. Dadi, tidu sog numun kitu', ain og kolokianan nog mikpogduoy na, sumboy di' nilan tigbungon og pikilan nilan sog duoy nilan. ³⁰Bu ain misusa, sumboy mimung ma' nog da' na og susaan non. Bu ain migloliag, sumboy mimung ma' nog da' gloliag non. Bu ain sinumaluy nog golota', sumboy mimung ma' nog da'idun misaluy non nog gakod. ³¹Bu ain miglogamit nog golota' nog dunya koni, sumboy ondi' nilan tigbungon dia sog pikilan nilan. Po' og dunya koni numun koni, posungu' na sog modoksu'.

³²Kolegan ku bosia, da'idun kolumbeketan nog pikilan niu. Po' bila og glaki nog da' duoy non, tigbungon non pikilan non dia sog Pogbaya' bu og ginang kitu' nog kosu'atan og Pogbaya' dun. ³³Tibua, og glaki kitu' nog migduoy na, tinigbung non og pikilan non dia sog dinunya po' pogopasan non ain kosu'atan og duoy non dun. ³⁴Dadi, og pikilan non mibahagi' na. Domikian da ma' nitu' og glibun nog da' duoy non otawaka dolaga, po' tigbungon nilan dosop og pikilan nilan dia sog ginang nog Pogbaya'. Po' kolegan nilan, tidu sog glawas asta sog glimukud nilan, og Pogbaya' dun. Tibua, og glibun nog migduoy na, tinigbung non og pikilan non dia sog dinunya po' pogopasan non ain kosu'atan og glaki non dun. ³⁵Sa'an ma' nini og poktolu'on ku koni, kona' po' pogbonduan ku amu, suga'id non, bagun amu kobo'isan dun. Po' kolegan ku, og polomotadon niu ain modulus kitu', bu posolobukon niu og ginang niu dia sog ginang nog Pogbaya'.

³⁶ Ain dosop og pogba'is nog migupakat ilan nog ondi' ilan na mogduoy, saka og glaki koyon, ngon og len pikilan non dia sog glibun koyon bu doma, di' non kotigolan og pikilan non sog glibun koyon, bu moleg na ion mogduoy, sumboy mogduoy ilan na. Ondi' ilan da mokodusa dun. ³⁷Tibua, bila mitantu na sog pikilan non nog di' non na pogduoyon og glibun koyon, bu bila bay'a na nog pikilan non nog da' na dua'dua' non nog di' non na pogduoyon og glibun koyon, og miinang non og kodulusan. ³⁸Dadi, og kolokianan nog mikpogduoy na, molongas da. Tibua, labi na bosia kolongas, somo' da' ilan na pomogduoy.

³⁹Dadi, og kolibunanan sop nog mikpogduoy na, sonuk nog totubu' pa glaki nilan, pigboya'an ilan pa nog glaki nilan. Tibua, bila minatoy na glaki nilan, mokodyadi na nog mogduoy ilan mokpuli' minsan sima lokioy, bila sinumolabuk da dia sog Kounutan ta nog si Kristu. ⁴⁰Tibua, sog pikilan ku dun, molongas bosia dianilan, somo' da' ilan na pogduoy puli'. Bu og pikilan ku dun, og talu' u koni, pinulu'an u moktal' dun nog Bolakat nog Mikpongong.

Ain og pogunutan ta, og glolat otawaka og sabut?

8 ¹Dadi, pa'ali dosop sog ponganon nog pimalas kitu' dia sog glodawananan, motud doda' talu' nilan nog ma' long nilan dun, "Glam ta ngon na og sunan ta." Tibua og gotow, sabap sog sunan non, mokopogbongsag. Tibua, og glolat og mokopokpopagon dia sog gotow. ²Dadi, simasima og momikil nog modalom na og sunan non, kulang pa og sabut non pa'ali sog sunan non kitu'. ³Tibua, og gotow nog molalam dia sog Mikpongong, sunan na ion nog Mikpongong.

⁴Dadi bila ma' nitu', puli'an ta pa'ali sog kuman nog ponganon nog ain og pimalas kitu' dia sog glodawananan. Kosunan ta nog glodawananan, da'idun doksu'an nilan dini sog glupa'an po' da'idun tantu diwata ual da Mikpongong. ⁵Po' minsan modakol si'oy og diwataanan bu pogbaya'anan nog pingingolanan nilan kitu' nog diwata, sog glangit ta' otawaka sog glupa'an ta' koni, ⁶solabuk da og Diwata nog ion non ion og Mikpongong. Ion da og Diwata ta bu og Gama' ta po' ion mikpongong nog glam nog piongon sog pigloban nog glangit bu glupa'an. Bu ion og mogbaya' nog kotubu' ta. Bu solabuk dosop og Pogbaya' nog ion non si Isukristu. Po' pibian dianon, miongan glam non. Bu bianan dianon, mitubu' ita.

⁷Tibua, ngon gotowanano nog da' nilan ini kosunoy. Dadi, bila gomonsunoy mokpongongan ilan nog ponganon nog miktidi dia sog pomalas, ompikil nilan nog pimalas itu' dia sog glodawananan po' sabap nog milayam ilan na moktamuy dun dini kitu'. Og ma'ana non, moguya' pa og pikilan nilan bu mimung nog kolomu'lomu' ilan dun. ⁸Og kopokpolani ta sog Mikpongong, kona' da bianan sog ponganon. Dadi, kuman ita sog di' ita kuman dun, batuk da.

⁹Dadi, sumboy potubudan ta mogokbit og baya' nog inuakil dianita bagun di' ombagla og kopoktanud nog pakasi poktanud ta, ain moguya' pa og tud non. ¹⁰Po' bila motongow nilan amu sumolod sog baloy koyon nog pogyokinan sog glodawananan mangka amu kan dion, gomonsunoy sabap dianiu, moit ilan kuman nog pongonganon koyon nog pimalas sog glodawananan nog mimung kolomu'lomu' ilan dun. Saka amu bosia, ngon na og sunan niu pa'ali sog baya' niu sog kuman. ¹¹Dadi, og pigilugan niu sog tanud nog moguya' pa og pikilan nilan, og doksu'an non, mogla'at ilan dun sabap dianiu nog saka amu, ngon na bosia og sunan niu dun. Po' si Kristu, sa'an minatoy ion bagun ilan si'oy motabang dia sog baya' nog dusa. ¹²Dadi, mikodusua amu dia ni Kristu sabap sog mikodusua amu dia sog pigilugan niu sog tanud, po' kingulanan niu og pikilan nilan. ¹³Dadi, bila gomonsunoy mokodusua og gilug ta sog tanud sabap sog kokan ta nog pongonganon, di' ita na tokodoy mokpuli' kuman dun.

Og polosuku'an nog sosugu'on ni Kristu

9 ¹Akon, miluas u tidu sog kouliponan nog dusa. Bu akon dosop og sosugu'on nog Kounutan ta nog si Isus. Bu miktongow ami tanan nog Kounutan ta. Bu mikotabuk amu tanan dia ni Isus bianne sog ginang u dianon. ²Dadi, minsan si'oy og duma gotowanen, di' nilan akon tolima'on nog sosugu'on u ni Kristu, amu koyon, tolima'on niu da akon bayu'. Po' sabap sog kosolabuk niu dia ni Isukristu, amu koyon, miimung amu nog tanda' nog akon koni og sosugu'on non.

³Dadi, bila ngon sumusi dianakon dun, ma' nini og ponganggang u dianilan. ⁴Ondi' ami ta' buan patut pokpokanon otawaka pokpinumon? ⁵Bu bila mogusoy og duma sosugu'on bu og pigilugan nog Kounutan ta kitu', bu si Piter, pidunut nilan og duoyanan nilan, di' ami ta' buan pia moglogiling dianilan? ⁶Ami ta' da ni Barnabas og sumboy mogliksa' bagun ami motubu'? ⁷Aba! Da'idun sog sundalu nog sumboy tumbasan non og dili ginang non. Bu da'idun dosop og momula nog di' tanan ion mokokan nog pimulan non koyon. Bu da'idun dosop og mokpotubu' nog kambing nog di' tanan ion mokinum nog sagya gatas non si'oy. ⁸Og piktaluu' u koni sagya ta' tibua og pikilan nog gotow? Kona' le, po' ion non tanan ini og tinalu' kitu' sog Botad. ⁹Po' sinulat sog Botad kitu' nog pilatas ni Muses, "Sumboy ondi' bogbodon og baba' nog sapi' sonuk non moglibutlibut moglogek."ⁱ Pigolong koni nog Mikpongong pa'ali ta' tibua sog sagya sapi'an? ¹⁰Og tinalu' non kitu' kona' ta' gidoy pa'ali dianita? O'o. Ita ini sinulatan dun. Po' og ma'ana non, sa'an og polomagya' mogbagya' bu og polonglogek moglogek po' dodomaan nilan og bahagi' nilan sog matong tobas. ¹¹Dadi, domikian ma' nitu', bila sinigwagan nami

ⁱ 9:9 Deuteronomy 25:4

amu nog boni' pa'ali sog kinodiwata, ondi' da bayu' mologon dianiu bila kobohogi'an ami pa nog dayadaya niu koyon sog glupa'an koni. ¹²Bila og duma patut da malap dun dianiu, labi na bosia ami.

Tibua, minsan si'oy patut ami mokalap dianiu, da' ami da pokibahagi' dianiu. Suga'id non, pitiang nami minsan olo matong dianami bagun onda'idun og mokobolabag sog kopokpulonag nami nog Gomba'is nog Guksugan pa'ali dia ni Kristu. ¹³Kosunan niu da nog ain kolokianan kitu' moginang dia sog Baloy nog Poktomuyan dia sog Mikpongong, dion nilan dosop pokalap nog kokan nilan. Bu ain tumabang momalas dia sog pomolasan, kobohogi'an ilan dosop nog pinalas kitu'. ¹⁴Domikian da ma' nitu', ain dinondag nog Kounutan ta mogustal nog Gomba'is nog Guksugan, dion ilan da dosop pokalap nog kotubu'an nilan.

¹⁵Minsan si'oy patut u kobohogi'an nog glam non koyon, da' u da pokibahagi' dun dianiu. Bu og potugyu'an nog sulat u koni kona' nog bagun amu mogbogoy dianakon. Po' golom u na patoy gaba' nog og pigbonsag u koni ondi' motud. ¹⁶Tibua, bila mogustal u nog Gomba'is nog Guksugan, ondi' u mokopogbongsag dun po' akon, dinondag u nododa' mogustal. Konugun sog kotubu' u bila ondi' u mokopogustal nog Gomba'is nog Guksugan koni. ¹⁷Somo' og dili glegan ku da og moginang nog ginang koni, ngon bosia og tumbas dun dianakon. Tibua, sa'an ininang u ini po' inuakil nog Mikpongong dianakon nog inangon ku. ¹⁸Dadi, olo ma buan og tumbas dun dianakon? Og tumbas dun dianakon ma' nini. Mokopogustal u nog Gomba'is nog Guksugan nog di' u mongabat nog kotumbasan u dun dia sog gotowanana. Dadi, di' u da mokibahagi' dianiu sog kopogustal u koni.

¹⁹Akon og mogbaya' nog glawas u po' da' u kulipon nog sagyaotow. Minsan si'oy ma' nitu', inimung u og glawas u nog sosoligan nog glam nog gotow bagun mogdungag dumakol gotowanana tumabuk dia ni Kristu. ²⁰Bila dia u sog Hudyuuan mama' u dosop nog Hudyu bagun ilan kotogolan. Bu minsan si'oy da' u na pogboya'oy nog Botad kitu', bila dia u sog ain og pigboya'an dun, mama' u da nilan po' bagun ilan dosop kotogolan tumabuk dia ni Kristu. ²¹Pigboya'an u da nog botad nog miktidi sog Mikpongong bianan dia ni Kristu. Bila dia u nilan sog ain da' kobogoyoy nog Botad kitu', mama' u dosop da nilan bagun ku ilan si'oy moit tumabuk dia ni Kristu. ²²Bila dia u sog ain kulang pa kitu' og sabut nilan, mama' u dosop nilan po' unuton ku og gli'inan nilan kitu' bagun ku ilan dosop moit tumabuk dia ni Kristu. Dadi, akon miimung u nog ma' nog glam nilan. Po' gomiton ku og glam nog pondayan kitu' nog minsan olo, bagun og duma gotow motabang da bianan dianakon. ²³Sa'an monamal u moginang nog glam non po' bagun ompulonag og Gomba'is nog Guksugan, bu bagun u mosunu' popiaoy dun.

²⁴Bigya' pa og mogdag gumobok, og glam nilan mokponggbok ilan monamal, tibua, sala kotow da momondag bu kosugaan. Dadi, domikian

da ma' nitu', ponamal amu bagun amu da kosugdaan. ²⁵Kosunan niu dosop nog glam nilan nog moleg mampu' mogdag sog glomotan nog mama' nitu', sumboy mosolabuk og pikilan nilan sog kopongandam nilan. Sa'an ini mogandam ilan, bagun ilan kokurunaan nog saka og kuruna koyon mosompun da kolanos. Tibua ita, sa'an ini mogandam ita, bagun ita da mokalap nog kuruna nog ondi' mogla'at asta sog da' kopus non. ²⁶Sa'an itu' mokpologdong u gumobok ditu' sog pogdopoton ku kitu'. Bu ibalat da sog moksuntuk, potubudan ku sumuntuk bagun kobon non mosugat. ²⁷Dadi, kopokpopagon ku nog glawas u bianan sog kopokposakit u dun bagun mogbilang tokodoy dianakon. Po' tubus u momali sog duma gotowanana, ompok u nog di' u dosop malap og sugda dun.

Og piandam pa'ali sog kopoktamuy sog glodawananaan

10 ¹Pigilugan, poktitukoy niu pa'ali sog kibianbianan nog munaotowanana ta kitu' kobon nilan mogunutunut dia ni Muses. Glam nilan kitindungan nog ginampol kitu'. Bu glam nilan miktolipag sog dagat kitu' nog iningolan Pula Dagat. Minian ilan ditu' nog mipanow ilan sog glupa'. ²Dadi, bianan sog ginampol bu sog kotolipag nilan kitu' sog dagat, miimung nog bunyag dianilan nog ilan doda' og gla'ayatanan ni Muses. ³Glam nilan mikokan nog ponganon kitu' nog binogoy nog Mikpongong dianilan. ⁴Bu og glam nilan mikinum dosop nog tubig kitu' nog binogoy nog Mikpongong dianilan nog miktidi dia sog batu. Og batu koyon, ion non ion si Kristu og migunut kitu' dianilan. ⁵Tibua minsan ma' nitu', og Mikpongong onda' kosu'atoy dia sog kodokolan dianilan. Dadi, sa'an ion og bangkoyanan nilan migulitulit ditu' sog bonuaanan kitu' nog mologon pogonongan.

⁶Og kibianbianan nilan kitu' miimung pononggi'an nog bagun ita mogolig tokodoy nog ginang nog sinoitan nog mama' nilan kitu'. ⁷Sumboy di' ita moglogiling sog dumaanan nilan kitu' nog mikpoktamuy sog saga glodawananaan. Po' sinulat sog Kitab nog, "Motes ilan madap kuman bu moginum mangka ilan pogbuat bu peginang nog sinoitan."^j ⁸Dadi, sumboy di' ita dosop moglogiling sog dumaanan nilan kitu' nog momabal. Po' sabap sog kohinangan nilan koyon, sog sondow dua' pulu' bu tolu ngibu kotow mikpomatoy dianilan. ⁹Sumboy di' ita dosop moglogiling sog dumaanan nilan kitu' nog sinuloyan nilan og Pogbaya!. Po' sabap ditu', mikpomatoy ilan tanan dun po' pingoktuk ilan nog mamakanan. ¹⁰Bu sumboy di' ita dosop moglogiling sog dumaanan nilan nog mikpogyawab sog Mikpongong. Po' pimunu' ilan tanan dun nog moloikat kitu' nog pogaid nog patoy.

^j 10:7 Exodus 32:6

¹¹ Kibianbianan nilan kitu' miimung nog pononggi'an, bu sinulat itu' bagun ita mokandam. Po' tang koni, dali' na doksu'an nog dunya. ¹² Dadi, bila long nog pikilan niu dun nog di' amu na koyuba'an, sumboy mongmohilat amu bagun amu da di' ombuksak. ¹³ Po' minsan olo yuba'oy dun kobianan ta, kibianan na nog gotowaninan kitu'. Tibua, og pagas niu og Mikpongong po' ion da kopongondolan. Di' non amu potiangon nog kobianan amu nog gyuba' nog di' niu mogaga. Dadi, bila pongyuba'on amu, bogayan non da amu nog pondayan bagun amu mokantu sog pongyuba' koyon.

¹⁴ Dadi, glokoleanan ku nog kololaman ku, pogolig amu tokodoy moktamuy sog glodawananan. ¹⁵ Tinalu' u ini dianiu po' mosapat na og pikilan niu. Dadi, poktimbangtimbang niu og piktalu' u koni. ¹⁶ Po' sog kopoktamuy ta dia ni Kristu, og saguk nog gomiton ta sog ginang nog imingolanan Globungan ni Isus, posolomatan ta ion dun. Po' bila mogabang ita minum ditu', miimung solabuk ita na dia sog dugu' ni Kristu. Bu domikian dosop ma' nog tibuk nog pan nog pogbonadbonadon dianita, giap nog kuman ita dun, miimung solabuk ita dosop dia sog glawas ni Kristu. ¹⁷ Og ma'ana non, sabap sog pan kitu' nog sotibuk, minsan modakol ita, miimung solabuk glawas ta kobal nog kopogabang ta kuman nog pan kitu'.

¹⁸ Domikian da ma' nitu' og gotow Hudyuanan, ain kuman nog pomalas kitu' nog pinalas sog Mikpongong, miimung sinumolabuk ilan momalas sog pomolasan nog Mikpongong. ¹⁹ Dadi, olo ma'ana non? Ngon ta' golaga' nog glodawananan kitu' otawaka og pongonganon kitu' nog ginuakil dianilan? ²⁰ Onda'idun. Tibua, og gotowaninan kitu' nog onda' poktamuy dia sog Mikpongong, bila momalas ilan, dia ilan da pomalas sog glatdiwataanan, da' sog Mikpongong. Dadi, ompok u nog mampu' amu sumolabuk momalas sog glatdiwataanan. ²¹ Po' di' mokodyadi nog mampu' amu sog Globungan ni Isus saka, mampu' amu dosop sog dulang nog glatdiwataanan. ²² Iduma pongoksogon niu ma og doluan nog Pogbaya'? Mokantu amu ta' sog pagas non?

Og bay'a nog gotowaninan ain og tinumud dia ni Isukristu

²³ Ngon talu' nog gotowaninan nog, "Kinumboy ita moginang minsan olo." Tibua, ngon da ginang nog di' ita kobo'isan dun bu kona' glam non nog mokotabang dianita. ²⁴ Sumboy da'idun og gotow nog moginang nog ginang kitu' nog ion da og kobo'isan dun. Suga'id non, ponontongan non og ginang kitu' nog kobo'isan og dumaanan non dun.

²⁵ Mokodyadi amu da kuman nog basta' koyon nog sinaluy niu dia sog tobu'an, bu na' amu na mogdialom pikilan bog ain miktidi. ²⁶ Po' sinulat sog Kitab nog, "Og glupa'an bu glam nog piongon dini, og Pogbaya' gapu' non."^k

^k 10:26 Salmu 24:1

²⁷Dadi, bila ngon kona' poktanud mogonggat dianiu kuman saka moleg amu da, kan niu minsan olo og binolokan non koyon dianiu nog da'idun sak niu bagun di' mogla'at pikilan niu dun. ²⁸Tibua, bila ngon og moktalu' dun dianiu nog miktidi itu' dia sog pomalas sog glodawananan, na' amu na kuman dun, po' sabap sog gli'inan non bu sog pikilan non koyon. ²⁹Kona' po' og gli'inan niu otawaka sabap sog pikilan niu. Po' gomonsunoy long niu dun, "Iduma buan og baya' u sog dili ginang u mosaga' ma sabap sog pikilan nog len gotow? ³⁰Po'," long niu dun, "bila madap u kuman dunut posolamat u, iduma buan sila'on u ma pa'ali sog ponganon nog pisolomatan ku sog Mikpongong?"

³¹Dadi, sa'an itu' ma' nitu' po' minsan olo ginangon ta, minsan olo kanon ta otawaka inumon ta, sumboy inangon ta glam non bagun kosonglitan og Mikpongong dun. ³²Dadi, potubudoy niu polomotadon niu bagun og Hudyuanan, otawaka og kona' Hudyu, otawaka og pakasi niu sog tanud, ondi' mogla'at pikilan nilan sabap dianiu. ³³Poglogilingoy niu akon. Po' sog glam non, og pogopasan ku, inangon ku ain kosu'atan og glam nog gotowanana dun. Po' di' u monontong nog kosu'atan u tibua dun, suga'id non, kobon non ponontongan ku og kolongasan nog kodokolan po' bagun gomonsunoy og doksu'an nilan motabang ilan dia sog dusa.

11 ¹Dadi, poglogiling amu dianakon ma' nog kopoglogiling u dia ni Kristu.

Pa'ali sog kopoktamuy

²Pogdongya'an ku amu po' kobon non ompikil niu akon sog glam non bu inunut niu dosop og pikpanad kitu' nog binagak u dianiu.

³Tibua, bagun niu kosunan, og Kounutan ni Kristu og Mikpongong. Domikian da nog kolokian, og Kounutan nilan si Kristu. Bu ma' nitu' dosop og kolibunanan, og kounutan nilan og kolokianan nilan. ⁴Dadi, og kolokianan kitu', bila mogyakin ilan otawaka momitua ilan nog talu' nog Mikpongong nog saka minodung ilan, mimung onda' nilan pogodaboy og Kounutan nilan. ⁵Bu og kolibunanan sop kitu', bila mogyakin ilan otawaka momitua ilan nog talu' nog Mikpongong nog saka da' ilan ponudung, mimung onda' nilan pogodaboy og kounutan nilan.

Po' mama' ilan nog miktukung. ⁶Dadi, og glibun nog ondi' monodung, golom na putukoy og buk nilan. Bu bila kosipogsipog sog kolibunanan og mokpoktukung otawaka potukan og buk non, sumboy doda' monodung ilan, bila mogyakin ilan otawaka momitua ilan nog talu' nog Mikpongong. ⁷Tibua og glaki, ondi' na sumboy monodung po' ion og glogyawan nog Mikpongong bu mosolamin dianon og kotas nog Mikpongong. Bu og glibun, mosolamin dianon og kotas nog glaki non. ⁸Po' sog tigana', og glaki da' imungoy tidu sog glibun, suga'id non, og glibun inimung tidu sog sog glaki. ⁹Bu og og glaki da' pongonoy sog glibun, tibua, og glibun piongan

sog sog glaki. ¹⁰Dadi bila ma' nitu', bu sabap sog gondok non dia sog moloikatanan nog mogipat dianita sog kopoktamuy ta sog Mikpongong, sumboy og glibun monodung po' og tanda' nog pigboya'an ion.

¹¹Sog kosolabuk ta dia sog Kounutan ta, og glaki bu og glibun miksingkotoy. ¹²Po' og glibun miongan tidu sog glaki. Og glaki binata' dosop nog glibun. Minsan si'oy ma' nitu', glam non piongon nog Mikpongong. ¹³Dadi, amu dona pokpikilpikil dun bog di' ta' do'itan og glibun nog monodung bila mogyakin sog Mikpongong. ¹⁴Po' kosunan ta, bila og glaki moyaba' og buk non, ondi' do'itan dun. Kosipogsipog tanan ion dun. ¹⁵Tibua, bila og glibun moyaba' og buk non, do'itan ion dun tokodoy. Po' sog tagna' ma' nitu' binogoy dianon nog koponapot non. ¹⁶Bila gomonsunoy ngon moleg sumusi pa'ali dini, ma' nini da og botad nami, bu asta og duma glumpukanan nog poktanudanan dia sog Mikpongong.

Pa'ali sog Globungan ni Isus

¹⁷Pa'ali sog poktolu'on ku koni dianiu, di' u amu kodongya'an nog polomotadon niu. Po' bila moglumpuk amu moktamuy, kolele nog moginang amu nog gomba'is, sokali' ginangon niu og molaton. ¹⁸Tigana' midongog u nog bila moglumpuk amu moktamuy, di' amu dow moksolabuk nog pikilan. Bu mama' nog tumud u dun. ¹⁹Sumboy ngon doda' bayu' og len pikilan non dion niu po' bagun motongow bog sima doda' og motud dianiu. ²⁰Kodua' non, bila moglumpuk amu kuman nog Globungan ni Isus kitu', kona' og Globungan non og kinan niu, nog saka kitu' bosia ginangoy niu kanoy. ²¹Suga'id non, bila kuman amu, mokpantas tiwas amu na. Dadi, og doksu'an non, og duma da kobosug, bu og duma sop mikpoglangu na. ²²Ngon da bosia dili baloy niu. Sumboy ditu' amu na kan bu poginuminum. Og piginang niu koyon, ma' nog piksudi'sudi'an niu og glumpuk niu nog poktanudanan sog Mikpongong, bu pisipog niu og dumaanan niu kitu' nog miskinan. Dadi, olo gidoy og motalu' u dianiu? Dongya'an ku ta' amu dun? Ondi' u nododa'.

²³Og gustalan kitu' nog tinabuk u tidu dia sog Pogbaya' pilatas u na dianiu. Og Kounutan ta nog si Isus, og gobi kitu' nog inuakil ion dia sog gla'at, inimud non og pan kitu' ²⁴bu mangka non posolomatoy sog Mikpongong mangka non dosop pogbonadoy kobon non moktalu' nog, "Koni og glawas u nog gonti'on ku dianiu. Inang niu ma' nini og pomondoman niu dianakon." ²⁵Bu ma' nitu' dosop, mitubus ilan moglobungan, inimud non dosop og saguk kitu' nog tinogu'an nog ginumon mangka ion poktalu' nog, "Og saguk koni og tanda' nog bogu koposadan dia sog dugu' u. Giap minum amu dun, imung niu dosop nog pomondoman dianakon." ²⁶Po' giap nog moglumpuk amu kuman nog pan koyon bu minum dia sog saguk, og ma'ana non pinulonag niu pa'ali sog kopatoy ni Kristu asta sog mokpuli' ion dini sog glupa'an.

²⁷Dadi, simasima kuman nog pan koyon bu minum dia sog saguk koyon, nog saka kona' ion patut kuman dun, mimung og dusa non dia sog glawas bu sog dugu' nog Kounutan ta. ²⁸Dadi, mangka si'oy og gotow kan nog pan koyon bu inum dia sog saguk koyon, sumboy pogimotimoton non poguna og dili pikilan non. ²⁹Po' bila kuman ion dun bu minum ion dun nog saka da' non kosabut bog olo og ma'ana nog glawas nog Kounutan ta kitu', miimung nog polihola'on ion dun. ³⁰Sa'an itu' modakol dianiu moluya bu di' mokokodag, bu ngon tanan dianiu og minatoy dun. ³¹Somo' bosia pogimotimoton ta poguna og dili pikilan ta, ondi' ita lo' bosia polihola'on nog Mikpongong. ³²Tibua, bila sila'on ita nog Kounutan ta nog si Isus, og ma'ana non og kopokpantun non pa dianita bagun ita ondi' mosunu' sog polihala' non sog gotowanano nog pigboya'an nog dinunya. ³³Dadi, pigilugan, bila moglumpuk amu kuman nog Globungan ni Isus, sumboy mogbinogadoy amu. ³⁴Bu bila ngon dianiu mogutom na, sumboy kuman poguna sog baloy non bagun da di' amu na polihola'on nog Mikpongong, bila moglumpuk amu.

Bu og duma nog molongas pa posadon, ditu' u dona posadoy bila matong u na dion.

Og gustalan pa'ali sog bogoy nog miktidusog Bolakat nog Mikpongong

12 ¹Dadi, og kolegan ku mogdungag og sabut niu pa'ali sog binogoy dianita nog miktidi sog Bolakat nog Mikpongong. ²Kolobutan niu ta' nog kobon pa nog da' amu poktamuy sog Mikpongong, mioit amu moktamuy sog glodawananan nog saka onda'idun kotubu' nilan. ³Dadi, tolu'on ku dianiu nog da'idun mokoponukna' dia ni Isus bila pinulu'an ion nog Bolakat nog Mikpongong. Bu da'idun dosop mokopoktalu' nog, "Si Isus og Pogbaya!", lual da bianan sog ponulu' nog Bolakat nog Mikpongong.

⁴Miglologinis si'oy og bogoy nog pa'ali sog kinodiwata, tibua, solabuk da og piktidian non, og Bolakat nog Mikpongong. ⁵Miglologinis si'oy og bianan gumamit dun, tibua, dia da gomitoy sog Pogbaya'. ⁶Miglologinis si'oy og kotoan moginang, tibua, sala da nog Mikpongong og migbogoy nog kotoan koyon sog glam nog pigotowan non, bagun ilan mogamit og monala kotow dianilan sog ginang nilan.

⁷Dadi, motongow dia sog sosuku nog pigotowan nog Mikpongong og Bolakat non bagun da kolongasan dun glam nog pigotowan non. ⁸Dadi, bianan sog Bolakat nog Mikpongong, ngon binogayan nog modalom kotoan non bagun da moto mogustal. Ngon dosop binogayan nog modalom sabut non bagun non da matalu' og glam nog sabut non koyon. Og glam non koyon, og migbogoy dun og Bolakat da nog Mikpongong. ⁹Bu bianan dosop da sog Bolakat nog Mikpongong, ngon dosop binogayan nog kopagon nog kopongandol. Og duma binogayan dosop nog Bolakat momiulang nog di' mokokodag. ¹⁰Og duma dosop binogayan nog tunung

bagun ilan mokopoginang nog ginyata!. Og duma binogayan nog kotoan momitua nog talu' nog miktidi sog Mikpongong. Og duma binogayan nog sabut bagun nilan kilolaan bog olo piktinggaan nog ginis nog bolakat. Og duma binogayan dosop nog kotoan moktalu' nog gininisan nog ponolu'on. Bu og duma binogayan nog kotoan bagun ilan mokopomolatas nog gininisan koyon nog ponolu'on. ¹¹Glam nog bogoy koni, solabuk da og piktiduan non, og Bolakat da nog Mikpongong, bu baya' non da mogbogoy dun sog monala kotow dianilan.

Og solabuk glawas saka modakol polongkapan non

¹²Og solabuk glawas, miglologinis og glangkapanan non. Bu minsan si'oy modakol glangkapanan non, misolabuk da og glawas koyon. Domikian da ma' nitu' og glawas kitu' nog si Kristu og gapu' non. ¹³Po' glam ta, minsan olo bonsaoy dun, Hudyu otawaka kona' Hudyu, og gulipon otawaka kona' gulipon, binunyagan ita dia sog Bolakat nog Mikpongong. Sa'an ion miimung nog salulawas ita. Bu og Bolakat non koyon og migonong dianita.

¹⁴Dadi og ma'ana non, og glawas, kona' tibua solabuk glangkap non, suga'id non, modakol og polongkapan non. ¹⁵Dadi, sopolati non, bila og botis moktalu' nog, "Sabap sog kona' u og komot, da' u kosingkot dia sog glawas kitu'." Minsan ma' nitu' og tinalu' non, di' mimung nog da' dukakit non sog glawas kitu'. ¹⁶Bu bila moktalu' og tolinda nog, "Sabap sog kona' u og mata, da' u kosingkot sog glawas kitu'." Minsan ma' nitu' og tinalu' non, di' mimung nog da' dukakit non sog glawas kitu'. ¹⁷Po' bila og tibuk nog glawas koyon lunsan na og mata, olo ma mogandun nog kodonggog non? Otawaka, bila og tibuk nog glawas koyon lunsan na og tolinda, olo ma mogandun nog kosapu non? ¹⁸Dadi og ma'ana non, pikpa'atpa'at nog Mikpongong mogbotangbotang og glam nog polongkapan nog glawas koyon. Bu ion da migbaya' dun bog ain non pomotangoy. ¹⁹Bila suginis da og glangkap non, kona' og glawas. ²⁰Suga'id non, og glawas, modakol si'oy og glangkap non, solabuk da.

²¹Dadi, sa'an itu' di' mogusoy bila moktalu' og mata dia sog komot nog, "Da' balan ku dianika." Otawaka, og gulu di' mogusoy moktalu' dia sog botis nog, "Da' balan ku dianika." ²²Suga'id non, mosolag tanan og potugyuan nog glangkap kitu' nog mama' nog da' dasig non. ²³Bu og glangkap kitu', nog sog pikilan ta dun, ombaba' og golaga' non, kitu' tanan og imungan ta nog bololaga'. Bu ain og glangkap kitu' sog glawas nog kosipogsipog pogbontayan, sumboy potubudan ta mogusiba'. ²⁴Bu ain glangkap kitu' nog molongas da potompalon, di' na mosop po' pipianan na donsama'. Po' og Mikpongong og mikpa'atpa'at nog kopogbotang non dun bagun ain polongkapan nog glawas kitu' nog kulang kopogadab dun, miimung kodungagan og kopogadab dianilan,

²⁵nog boy'a'an moksolabuk og glangkapanan nog glawas koyon, bagun og glam nilan koyon moginipatoy. ²⁶Bila mosinsa solabuk glangkap sog glawas koyon, glam nilan mosunu' dosop kosinsa. Bila piotas solabuk glangkap, glam nilan koyon mokpogda'da' dun.

²⁷Domikian da ma' nitu', miimung amu nog glawas ni Kristu. Bu monala kotow dianiu og glangkap nog glawas non. ²⁸Bu dia sog glumpukanan nog pigotowan nog Mikpongong, pikpa'atpa'at nog Mikpongong mogbotangbotang og glangkapanan non koyon. Sog tagna', ngnososugu'onanan ni Kristu. Sog kodua', ngnosop og polomituaanan non. Kotolu, og polopanadanan, mangka og polonginang nog gingsyata'an, mangka sop og polomiulang, mangka og molitobangoy sog duma non, mangka og polongokbit sog gotowan, mangka og moto moktalu' nog miglologinis nog ponolu'on. ²⁹Glam nilan ta' koyon og sosugu'on ni Kristu? Glam nilan ta' koyon og polomitua? Glam nilan ta' koyon og polopanad? Glam nilan ta' koyon mokopoginang nog gingsyata'? ³⁰Glam nilan ta' koyon og polomiulang nog mokosakit? Glam nilan ta' moto moktalu' nog ponolu'on kitu' nog di' kosunan? Glam nilan ta' koyon og moto mogdolubasa dun? Kona' le. ³¹Suga'id non, sumboy og pogopasan niu ain og bogoyanan kitu' nog bololaga!.

Tibua, ma' nini og gomba'is sog glam non:

Og bololaga' sog glam non og glolat

13 ¹Minsan moto u na moktalu' nog gininisan nog ponolu'on nog gotowan, otawaka moloikatanan, saka, onda'idun glolat u, og poktolu'on ku kitu' domikian ma' nog sagya da og binasal gagung otawaka linisag kulintangan. ²Bila binogoy dianakon momitura, otawaka mosabut u glam nog kosobu'sobu', bu minsan kosunan ku og glam non, otawaka mokolalin u nog bulud sabap sog kopongandol u, saka, da'idun glolat u, da'idun da og sagnat u. ³Bu bila tipoton ku mogoy glam nog golota' u dia sog miskinananan, bu minsan uokilon ku og glawas u nog doksuman, saka, da'idun glolat u, da' da malap u dun.

⁴Sabap sog glolat, ompayat ponutus nog gotow bu molongas og bolotabat non sog pakasi non. Sabap sog glolat, da' na mokopogdal, ondi' mogbonsagbongsag, bu ondi' mokpotaspotas. ⁵Sabap sog glolat, pogbotadan non og duma non, kona' og bolobigyakan, ondi' mosompun lolingitoy, bu ondi' moktagu'tagu'. ⁶Og gotow nog mololat, ondi' loliagon nog ain mokolaton, sua'id non, og loliagon dun ain motud. ⁷Og gotow nog mololat kobon non, ondi' motonop, ompagon kopongandol non, somul non mogdodama, bu mokogaga.

⁸Og glolat moksampoy umul asta sog da' kopus non. Bila og pitua, solianlian da. Bila og ponolu'on, ngnosop gondow nog molota' da. Bila og sabut, ngnosop gondow non, da' na sagnat non. ⁹Po' kulang da og kosunan ta

bu og kopomitua ta. ¹⁰Tibua, bila matong mohurup na, kosuklian na ain kitu' og ngon kulang non. ¹¹Kobon nog bata' u pa, og ponolu'on ku ma' da nog ginombata', og pikilan ku ginombata'. Tibua, dangan sinumolag u na, linota'an ku moginang sosuku og ginang kitu' nog ginombata'. ¹²Solian ta dini sog kilawan, ma' nog moginobolan tinontongan ta dia sog Kounutan ta nog si Isus. Tibua, ngon da gondow nog moktabukbaba' ita non. Numun koni, kulang og sabut u pa'ali dia sog Mikpongong. Tibua, ngon gondow non, kotoktuban og sabut ta pa'ali dianon nog ma' nog sabut non dianita numun koni. ¹³Dadi, og moksampuyumul og tolu ginis koni, og kopongandol, og kopogdodama, bu og glolat. Tibua, og motas sog glam nini og glolat.

14 ¹Dadi, pogopasoy niu og glolat. Bu pogostoloy niu dosop og bogoyanan pa'ali sog kinodiwata, kosolag non og kotoan momitura nog talu' nog Mikpongong. ²⁻³Sa'an ma' nitu', po' bila og gotow momitura, og poktolu'an non og gotowanen bagun pododungag kopongandol nilan, kopondolo'isogan ilan, bu kopongomu'an ilan. Tibua, bila og gotow moktalu' nog ponolu'on kitu' nog di' kosunan, og piktolu'an non dun og Mikpongong, kona' gotowanen. Po' da'idun mokosabut dun lual da og Mikpongong. Po' bianan sog Bolakat nog Mikpongong, motalu' non og motud kitu' nog milimod pa sog pikilan nog gotowanen. ⁴Dadi, ain gotow og moktalu' nog ponolu'on koyon nog di' kosunan, og dili da glawas non kolongasan dun. Tibua, ain momitura nog talu' nog Mikpongong, glam nog pigotowan nog Mikpongong kolongasan dun. ⁵Kolegan ku bosia dun, og monala kotow dianiu moto moktalu' nog ponolu'on kitu' nog di' kosunan. Tibua, golom amu na pomitura nog talu' nog Mikpongong gaba' nog moktalu' amu nog ponolu'on koyon. Po' og momitura bololaga' pa ditu!. Po' ain og moktalu' nog ponolu'on kitu' nog di' kosunan, sumboy ngon og mogdolubasa dun bagun da kolongasan og pigotowan nog Mikpongong dun.

⁶Dadi pililugan, bila mangoy u dion mangka u poktalu' nog ponolu'on kitu' nog di' kosunan, olo ma og glongas non dianiu? Onda'idun. Tibua, kolongasan amu dun somo' polonta'on ku dianiu og pinosun nog Mikpongong, otawaka og sabut u pa'ali dianon, otawaka og kopomitua u nog talu' non, otawaka og panad u dianiu. ⁷Ibalat da sog glomotan kitu' nog moktalu', nog saka da' ginawa non, ma' nog tanggab otawaka og kutapi!. Bila da' pogusoyusoy og koponanggab dun otawaka og kopongutapi' dun, ondi' monampot og tingog non. ⁸Bu og tombuli' si'oy, bila da' pogusoyusoy og koyupan dun, ondi' mokandam og gotowanen dun. ⁹Domikian da mama' niu, bila moktalu' amu nog ponolu'on kitu' nog di' mosabut nog gotowanen, da'idun da ma'ana non. Po' mama' amu tibua mikule'ule!. ¹⁰Modakol gininisan nog ponolu'on dini sog glupa'an koni bu glam non koyon, ngon mokosabut dun. ¹¹Tibua, bila di' u mosabut og

ponolu'on nog gotow koyon, og ma'ana non, di' ami moksinabut po' kona' ami salu bansa. ¹² Domikian da ma' niu. Bila ma' nitu' mingatas amu ma malap nog bogoy koyon nog pa'ali sog kinodiwata, pogopasoy niu dosop gumamit og bogoyanan kitu' nog kolongasan og glam nog pigotowan nog Mikpongong dun.

¹³ Dadi, ain moktalu' nog ponolu'on kitu' nog di' kosunan, sumboy mongoningoni ion nog kotoan nog bagun non modolubasa og piktalu' non koyon. ¹⁴ Po' bila mogyakin u nog ponolu'on koyon nog di' kosunan, og migyakin og glimukud u da, saka og pikilan ku onda' kodukakit dun. ¹⁵ Dadi, olo ma og ginangon ku? Mogyakin u pobian sog glimukud u bu mogyakin u dosop bianaan sog pomikilan ku. Bu bila mogbobat u, gomiton ku sog bobat u og ponolu'on kitu' nog di' kosunan, bu gomiton ku dosop sog bobat u nog dili ponolu'on nog pikilan ku. ¹⁶ Tibua, bila moksanglit amu sog Mikpongong nog saga da bianaan sog ponolu'on kitu' nog di' kosunan, og duma gotowan, ain kona' niu pa sakup, di' ilan mokponanga' dun. Bu di' ilan dosop mokopoktalu' nog "Amen" sog kopokposolamat niu po' da' nilan kosabut bog olo piktalu' niu koyon. ¹⁷ Minsan si'oy molongas og kopokposolamat niu sog Mikpongong, og dumaanan niu kitu', onda' ilan kolongasoy dun.

¹⁸ Mokposolamat u sog Mikpongong nog mokopoktalu' u nog ponolu'on koni nog binogoy nog Bolakat nog Mikpongong dianakon nog labi pa sog glam niu. ¹⁹ Tibua, dia sog glumpuk nog pigotowan nog Mikpongong, golom u na poktalu' nog lima toktang nog talu' nog mosabut nilan bagun kodungagan og sabut nilan dun, gaba' nog niginibuan nog tinoktangan nog ponolu'on nog saka di' nilan mosabut.

²⁰ Piginlukan, lota' amu na momikil nog ma' nog ginombata', bu posapat niu pikilan niu ma' nog mogulang gotow. Tibua, pa'ali sog ain mokolaton koyon, ilingoy niu mama' nog gombata'. ²¹ Po' og talu' nog Mikpongong nog sinulat sog Kitab pibian dia ni Isaya ma' nini,

"Polotason ku pomali u dia sog gotowan koni. Tibua, minsan ma' nitu', ondi' nilan da akon pokinongan. Minsan bianaan si'oy sog gotowan kitu' nog kona' nilan batuk nog ponolu'on, bu sog gotowan kitu' nog kona' nilan salu bansa,' ma' long nog Pogbaya' dun."¹

²² Dadi og ma'ana non, og ponolu'on kitu' nog di' mosabut nog gotowan, ion non ion og gindanan sog ain da' pa tud, kona' sog ain tinumud na. Tibua, og pitua nog mosabut nog gotowan, ion non ion og gindanan dosop sog ain tinumud na, kona' sog ain da' pa kitu' tud. ²³ Dadi, bila glam niu dion nog pigotowan nog Mikpongong moglumpuk, saka mokpoktalu' amu nog len ponolu'on, nog saka ngon minampu'

¹ 14:21 Isaya 28:11-12

dianiu nog gotowanano nog kona' niu pa og sakup, gomonsunoy balu' nilan mikpogbunog amu. ²⁴Tibua, bila tumua' og gotow nog da' pa tud otawaka kona' niu pa og sakup, nog saka sonuk niu momitua nog talu' nog Mikpongong sog dili ponolu'on niu, sabap sog kodongog non nog poktolu'on niu koyon, mimung mosabut non nog ion bolodusaon. Bu mosabut non dosop nog ion polihola'on nog Mikpongong. ²⁵Bu ombuka' og dialom pikilan non boyan minglu'ud ion mangka poktamuy sog Mikpongong, bu mokopoktalu' nog motud doda' nog dianiu migonong og Mikpongong.

Pa'ali sog kopoktamuy

²⁶Dadi pigilugan, olo ma og ma'ana nog poktolu'on ta koni? Ma' nini. Bila moglumpuk amu moktamuy, sumboy ngon mogbobat, ngon dosop og mogustal nog pomali, ngon dosop mokpolanta' nog pinosun nog Mikpongong, ngon dosop moktalu' nog ponolu'on kitu' nog di' kosunan, bu ngon dosop og mogdolubasa dun. Glam nini sumboy inangon bagun da ompagon og glumpuk nog pigotowan nog Mikpongong dun. ²⁷Bila ngon moktalu' nog ponolu'on kitu' nog di' kosunan, tolu kotow da og goktob nog moktalu' dun mangka ilan poksinukli moktalu' dun. Bu sumboy ngon dosop og mogdolubasa dun. ²⁸Bila da'idun mokopogdolubasa dun, sumboy di' na moktalu' ion dun dia sog glumpuk koyon, bu dua' ilan tibua nog Mikpongong og mogabitabit.

²⁹Dua' otawaka tolu kotow tibua og polomitua nog moktalu'. Bu sumboy og duma dianiu lumiling nog piktalu' nilan koyon. ³⁰Bu bila sonuk nog sala kotow mogustal, saka ngon sog kodokolan niu koyon og pidongogan nog talu' nog Mikpongong, sumboy og migustal kitu' lumota' pa moktalu' mangka niu inongogoy og talu' nog miktidi kitu' sog Mikpongong. ³¹Po' bila moksinukli amu, og glam niu mokopomita nog talu' nog Mikpongong bagun glam niu koponadan bu kopondolo'isogan dun. ³²Ain og binogayan nog momitua nog talu' nog Mikpongong, sumboy ion da mogbaya' nog kopoktalu' non dun. ³³Po' og kolegan nog Mikpongong dianita, ompa'at ita bu moglogomigus ita.

Ma' da nog sog glam nog glumpukanan nog pigotowan nog Mikpongong, ³⁴og kolibunanan dion sumboy ondi' mokpoktalu' dia sog glumpuk niu. Po' ma' long pa nog Botad kitu', og kolibunanan, di' kumboyon moktalu' sog glumpuk bu da' dosop tugdakoy dianilan nog mogokbit. ³⁵Bila gomonsunoy ngon og sak nilan, sumboy sakon nilan na sog glaki nilan sog baloy. Po' di' duma'it sog glibun nog moktalu' sog glumpuk nog pigotowan nog Mikpongong.

³⁶Na' amu sumusi nog pomali u koni dianiu. Dia ta' niu miktidi og talu' nog Mikpongong? Otawaka, amu dota' og kidopatan dun? ³⁷Bila ngon dianiu mokpikil nog ion og polomitua, otawaka binogayan ion nog bogoy

kitu' pa'ali sog kinodiwata, sumboy tobukon non og sinulat u koni nog dondagan nog miktidi dia sog Kounutan ta. ³⁸Po' bila di' non ini tobukon bu tomba'an, sumboy di' dosop ion tomba'an.

³⁹Dadi pigilugan, pogapas amu momitua nog talu' nog miktidi sog Mikpongong. Bu na' amu mogondi' moktalu' nog ponolu'on koyon nog di' kosunan. ⁴⁰Bu sumboy og glam non koyon pokpolaspolason moginang bagun da mogusoyusoy.

Og kopokpotubu' dia ni Kristu tidu sog patoy

15 ¹Dadi pigilugan, moleg u mokpopikil dianiu nog Gomba'is nog Guksugan kitu' pa'ali dia ni Kristu nog pigustal u dianiu boy'a'an tinabuk niu, bu miimung nog pagon sog kopongandol niu dianon. ²Po' bianan sog Guksugan kitu' nog tinud niu, mitabang amu tidu sog dusa, labi na bila ompagon og tud niu dia sog pigustal u kitu' dianiu. Ual da da' amu poktantu tumud.

³Po' og bololaga' kitu' nog gustalan nog tinabuk u, pilatas u dianiu nog, minatoy si Kristu sabap sog dusa ta mama' da nog sinulat kitu' dia sog Kitab. ⁴Bu linobong ion, mangka ion potubu'oy puli' sog kotolu ondow non, mama' da nog sinulat kitu' dia sog Kitab. ⁵Bu mikpotongow ion dia ni Piter. Bu tubus nitu', mikpotongow dosop ion dia sog Sopulu' Bu Dua' sulanggu'an anan non kitu'. ⁶Tubus nitu', mikpotongow nosop ion dia sog glumpuk nog labi lima gatus kotow og gla'ayatanan non. Bu og kodokolan dianilan totubu' pa. Tibua numun koni, og duma dianilan mikpomatoy na. ⁷Tubus nitu', mikpotongow nosop ion dia ni Jems, mangka pa sog glam nog sosugu'onanan non. ⁸Sog gimpusan, mikpotongow ion dianakon, minsan si'oy og kobata' dianakon ma' nog da' kibotukbotukan ku.

⁹Po' akon og ombaba' sog glam nog sosugu'onanan non. Ondi' u tanan bosia do'itan ingolanan nog sosugu'on non po' dini kitu', pimosokitan ku og poktanudanan dia sog Mikpongong. ¹⁰Tibua, minsan ma' nitu', inimung non akon nog ma' nini sabap sog tulung non dianakon, bu mosolag og doksu'an nog tulung non kitu' dianakon. Po' og koponamal u monginang nog ginang koni, labi pa sog glam nog duma sosugu'onanan non kitu'. Tibua, kona' u dili miginang dun, suga'id non, og tulung nog Mikpongong dianakon. ¹¹Dadi, da' pigbigya'an nami, ilan otawaka akon. Ion non da og pigustal nami dianiu, bu koni dosop tinud niu.

Pa'ali sog kopogbuat ta tidu sog patoy

¹²Dadi, bila ma' nitu' motud ma og gustalan nami dianiu nog si Kristu pitubu' tidu sog patoy, iduma buan og duma dianiu dion mokpoktalu' ilan ma nog og minatoy ondi' motubu' mokpuli'? ¹³Somo' motud ion, og ma'ana non, si Kristu da' buan potubu'oy mokpuli' tidu sog patoy. ¹⁴Dadi,

da'idun og mustal nami bu da'idun dosop og tudon niu. ¹⁵Bu labi pa ditu', po' mimung tanan nog gloput og gustalan nami pa'ali sog Mikpongong. Po' tinoksi'an nami nog si Kristu pitubu' nog Mikpongong tidu sog patoy. Tibua, somo' motud og poktolu'on nilan koyon nog og minatoy ondi' motubu' mokpuli', da' buan potubu'oy si Kristu mokpuli' tidu sog patoy. ¹⁶Po' somo' og minatoy di' motubu' mokpuli', og ma'ana non, si Kristu da' kotubu' tidu sog patoy. ¹⁷Bu somo' da' potubu'oy si Kristu mokpuli', og kopongandol niu dianon da' sagnat non, bu kobon non pogboya'an amu pa nog dusa. ¹⁸Bu og ma'ana non dosop, ain mikpomatoy kitu' nog saka tinumud na dia ni Kristu, da'idun da buan og doksu' nilan. ¹⁹Bila og glongas nog dodomaan ta dia ni Kristu sagya da kotubu' ta dini sog dunya, ita og kololatlolat sog glam nog gotow dini sog glupa'an.

²⁰Tibua og motud, si Kristu pitubu' mokpuli' tidu sog patoy. Dadi, ion miimung nog pagon nog tud ta nog ain og mikpomatoy kitu', motubu' ilan mokpuli'. ²¹Po' sabap sog sala kotow gotow, miimung motubu' mokpuli' og gotowanen dun tidu sog patoy. Bu sabap dosop sog sala kotow gotow, miimung matoy gotowanen dun. ²²Sa'an mokpomatoy og glam nog gotowanen po' og tupu' ilan ni Apu' Adan. Domikian da ma' nitu', sa'an motubu' ita mokpuli' tidu sog patoy, po' sabap sog kosolabuk ta dia ni Kristu. ²³Tibua, pokpolaspolason da og kotubu' ta tidu sog patoy, si Kristu og mikuna motubu' sog glam non. Tubus nitu', sog mokpuli' ion dini sog glupa'an, mangka pa kotubu' mokpuli' ain og sinumolabuk na dianon. ²⁴⁻²⁵Tubus nitu', matong na og doksu'an nog dunya. Bu lo'aton ni Kristu og glam nog kodiwotaan nog migbaya', otawaka migokbit, otawaka miglokounutan dini sog glupa'an. Po' sumboy mogbaya' si Kristu asta dagon nog Mikpongong og glam nog banta non. Bu ion na og Pogbaya' sog glam non. Tubus nitu', mangka non na uokiloy og baya' non koyon dia sog Mikpongong nog ion og Gama' sog glam non. ²⁶Og gimpusan nog banta nog dagon non og patoy. ²⁷Po' ma' nini sinulat sog Kitab, "Glam non dinag nog Mikpongong mangka bogoyoy dia sog baya' ni Kristu."^m Motampal da talu' kitu' nog si Kristu og mogbaya' sog glam non, da' lokitoy og Mikpongong dun po' ion og mikpopondag dia ni Kristu. ²⁸Bu si Kristu og Bata' non. Dadi, bila si Kristu mogbaya' na sog glam non, uokilon non na og glawas non nog pogboya'an nog Mikpongong, nog ion non ion og Mikpongong, og mikpopondag dianon sog glam non. Dadi, og doksu'an non, og Mikpongong mogbaya' na sog glam non.

²⁹Tibua, somo' motud og poktolu'on nilan koyon nog minatoy di' motubu' mokpuli', olo ma buan og ma'ana nog ain pimunyagan nilan koyon nog ganti' nog minatoy? Bila og minatoy ondi' doda' motubu' mokpuli', iduma buan mongganti' ilan ma nog minatoy mangka nilan

^m 15:27 Salmu 8:6

bunyagoy? ³⁰Bu ami si'oy, iduma buan kobon non tumogol ami ma moginang nog ginang koyon nog saka kondokondok? ³¹Pigilugan, gondow gondow dia u sog kopotayan sabap sog ponginangon ku. Sa'an tolu'on ku ma' nini, po' sabap sog da'da'an ku nog kopoksolabuk ta dia sog Kounutan ta nog si Kristu Isus. ³²Da'idun da sagnat non, somo' sagya da piksu'at nami tibua dili glawas nami. Ompok ami doda' bosia moglogaga nog kondokondok kitu' nog ingolanan ku nog mongongananan ditu' sog Episus. Somo' motud og poktolu'on nilan koyon nog minatoy di' motubu' mokpuli', "Golom ita na poglogibog bu piginuminum po' boloma' matoy ita da."ⁿ

³³Na' amu tokodoy moit nog tud nilan koyon. Po' ngon dosop talu' nog gotow nog, "Og polomotadon nog gomba'is mimung lumaton bila og lokoleanan non molaton." ³⁴Oksud niu pikilan niu sog molongas bu lota' amu moglokokhinangan nog mokodusa. Tolu'on ku ini dianiu nog bagun amu bosia mosipog dun, po' ngon pa dianiu dion nog da'idun og sinisabut non dia sog Mikpongong.

Og glawas nog motubu' mokpuli' tidu sog patoy

³⁵Gomonsunoy ngon dianiu moksak, "Olo ma buan mogandun og kopotubu' nog gotow tidu sog patoy? Olo gidoy og bayu'bayu' nog glawas nilan koyon?" ³⁶Og sobu' amu doda!. Kosunan ta nog bila momula ita nog boni', ondi' tumubu' bog di' da lobuton pa poguna. ³⁷Bila og gotow momula nog paloy otawaka og ma'is, di' ion momula nog donsama' na ma' nog bayu'bayu' non, suga'id non, og dili glongow non kitu'. ³⁸Tibua, og boni' kitu' pionganon nog Mikpongong nog glawas nog ain glegan non. Bu glam nog gininisan nog boni' kitu' pionganon dosop nog Mikpongong nog dili glawas nilan. ³⁹Bu da' pogbatukbatuk og gungodanan non. Sopolati non, og gotowan, suginis og gungod non, og manusia'anan sop len og ginilan, og manukmanukan len dosop, bu og soda'anan len dosop. ⁴⁰Ngon og glawas sog glangit, bu ngon dosop dini sog glupa'an nog omba'is pogbontayan. Tibua, og glawasanan nilan kitu' sog glangit, da' ilan pogbatuk nog kolongas pogbontayan nog dini sog glupa'an. ⁴¹Bu og gondow, len og silow non, og bulan len dosop og silow non, bu bitunanan len dosop og silowanen nilan. Bu minsan og bitunanan koyon, da' pogbatukbatuk og silowanen nilan.

⁴²Domikian da ma' nitu', nog bila matoy mangka kotubu' mokpuli'. Bila lobongan na bangkoy non koyon, mangoy na sog moludak. Tibua, bila pitubu' na mokpuli' tidu sog patoy, di' na moludak asta sog da' kopus non.

⁴³Og bangkoy koyon nog linobong, molaton na pogbontayan bu da'idun na pagas non. Tibua, bila pitubu' na mokpuli' tidu sog patoy, molongas na

ⁿ 15:32 Isaya 22:13b

pogbontayan bu modasig na. ⁴⁴Og linobong koyon sagya da glawas nog ginungod. Tibua, bila potubu'on na ion mokpuli', og glawas non koyon, kona' non na og dan glawas, sua' id non, og glawas nog kinodiwata.

Dadi, ngon og glawas nog dia sog ginungod, ngon dosop og glawas niu nog kinodiwata. ⁴⁵Po' ma' nini sinulat sog Kitab, "Og tigana' gotow nog si Adan, piongon bu bogoyoy nog kotubu'. Bu og gimpusan nog Adan, og polomogoy nog kotubu' tidu sog Bolakat nog Mikpongong."^o ⁴⁶Kitu' og miktidi kitu' sog kinodiwata, mibinaya' dia sog miktidi kitu' sog ginungodan. ⁴⁷Og tigana' gotow nog si Adan, inimung tidu sog glupa!. Og solabuk Adan kitu', miktidi sog kinodiwata. ⁴⁸Ain dini sog glupa'an, mingunut ilan dia sog gotow kitu' nog inimung tidu sog glupa!. Bu ain dia sog kinodiwata, mingunut ilan dosop sog gotow kitu' nog miktidi sog kinodiwata. ⁴⁹Dadi, mingunut ita dia sog gotow kitu' nog kinilawan, domikian da ita si'oy, mongunut ita dosop sog gotow kitu' nog miktidi sog kinodiwata.

⁵⁰Pigilugan, og ma'ana non ma' nini. Og glawas nog binata' tibua sog ginungod, ondi' mokampu' sog pigdotu'an nog Mikpongong. Bu ain moludak, ondi' dosop mokampu' sog ain ondi' moludak asta sog da' kopus non. ⁵¹Pokinongog amu dianakon po' buka'on ku dianiu og milingod kitu'. Kona' glam ta matoy. ⁵²Tibua, sog gimpusan nog koyup nog tombuli' sog doksu'an nog dunya, og glam ta moksop mogdayun ma' nog sokilop da. Po' ampun monombuli' na, ain mikpomatoy kitu', mokpogbuat ilan na bu kotubu' mokpuli'. Bu og glawas nilan moktimaluy ondi' na moludak. Bu ita, ain totubu' pa, moksop ita mogdayun. ⁵³Po' ain glawas kitu' nog moludak, sumboy suklian nog glawas nog ondi' moludak. Bu og glawas nog matoy, sumboy suklian nog glawas nog ondi' na matoy. ⁵⁴Dadi, bila ain moludak, sinuklian na nog glawas nog ondi' na moludak, bu ain glawas kitu' nog matoy, sinuklian na nog glawas kitu' nog ondi' na matoy, motuman na og piktalu' kitu' dia sog Kitab nog, "Dinag na glam nog banta ni Kristu po' da'idun na matoy."^p ⁵⁵"Ain ka ma pomondag, Patoy? Da'idun na pagas mu mongula'at."^q ⁵⁶Og baya' nog patoy mongula'at, miktidi sog dusa. Bu og baya' nog dusa, miktidi sog Botad kitu' nog pilatas dia ni Muses. ⁵⁷Tibua, posolomatan ta og Mikpongong po' ion mikpopondag dianita sog dusa bu sog patoy, bianan sog Kounutan ta nog si Isukristu.

⁵⁸Dadi pigilugan ku nog kololaman ku, pokpopagon amu. Na' amu mokpotiang gumuya!. Kobon non poksolutigos amu sog glam nog ginang niu dia sog Pogbaya!. Po' kosunan ta nog ain ginang nog miinang ta sabap sog kopokokunut ta dia sog Pogbaya!, ondi' ombolong.

16 ¹Dadi, pa'ali sop sog pigomutomutan niu kitu' nog tabang niu sog pigotowanano nog Mikpongong ditu' sog bonua nog Judia.

^o 15:45 Genesis 2:7   ^p 15:54 Isaya 25:8   ^q 15:55 Hosea 13:14b

Sumboy inangon niu ma' nog tinalu' u kitu' dia sog glumpukanan sog probinsia nog Galatia. ² Giap Duminggu, monala kotow dianiu, siboyon non og sin non nog binahagi' non tidu sog galap non. Bu pogomudomud niu na bagun bila matong u dion misimpan na. ³ Bila matong u na dion, og kolokianan kitu' nog pimili' niu, sugu'on ku mangoy sog Jerusalem mokpitang nog bogoy niu koyon dianilan, bu dunut og sulat u bagun da tolima'on ilan ditu'. ⁴ Tibua, bila sumboy nog mokoditu' u pa, mogdunut ilan dianakon.

Og pikilan ni Paul

⁵ Akon, sumboy u mangoy sog probinsia nog Masadonia. Bu tidu u ditu', mangka u pa angoy dion niu. ⁶ Og gintoman ku dun, mobonobon u bayu' dion niu. Gomonsunoy og gobon ku dion, og gobon sop nog timpu dupi' koni po' bagun amu mokotabang dianakon bila mogdayun u na sog minsan ain og gongayan ku. ⁷ Ondi' u moleg nog mangoy u dion numun koni nog sagya u da mian. Po' bila baya' nog Kounutan ta, kolegan ku dun bosia, mokpobonpobon u pa dion niu. ⁸ Tibua, mogonong u pa ditu' sog Episus asta matong og gondow kitu' nog kologya'an nog iningolanan Pentikos. ⁹ Po' mongimakat u nog ginang nog binogoy dianakon, minsan si'oy modakol sinumusi dianakon, modakol da dini mioleg mokinongog nog gustalan ku.

¹⁰ Bila mangoy si Timuti dion, sumboy tolima'on niu ion po' ion si'oy ma' dosop nakon miginang nog ginang nog Pogbaya!. ¹¹ Dadi, sumboy da'idun dianiu nog di' tumolima' dianon. Suga'id non, bila mogdayun ion ompanow, tobangoy niu bagun omba'is pikilan non, bu bagun dosop ion mokopuli' dianakon. Po' pigdodomaan ku ion dunut og duma pigilugan ta sog tanud.

¹² Dadi, pa'ali dosop dia ni Apolos, og gilug ta sog tanud. Ponganion ku bosia dianon nog mogunut ion sog pigilugan ta kitu' nog posungu' mangoy dion niu. Tibua, di' pa dow ion sokali' mangoy dion niu numun koni po' mogbagad pa ion nog len timpu mangka si'oy ion angoy dion niu.

¹³ Dadi, pongmohilat amu. Ponamal amu sog tud niu dia ni Isukristu. Popagon niu pikilan niu, bu na' amu mondok. ¹⁴ Inang niu glam nog ginang niu bianan sog glolat.

¹⁵ Kosunan niu da si Estepanas bu gla'ayatanan non. Ilan og mikuna tumabuk dia ni Isukristu dion sog probinsia nog Akaya. Tinigbung nilan og ginang nilan dia sog ain kolongasan og pigotowan nog Mikpongong dun. ¹⁶ Og pongonion ku dianiu, nog pokokunut amu dianilan bu sog duma dosop nog miginang nog mama' nog piginang nilan. ¹⁷ Linoliag u dangan minatong dini si Estepanas, si Portunatus, bu si Akaikus. Po' og glolaman nilan dianakon ma' da nog glolaman niu kitu' dianakon. ¹⁸ Bu

sabap dianilan mibogan tokodoy pikilan ku ma' dosop nog miinang nilan kitu' dianiu. Og gotowanen nog mama' nilan koyon omba'is ta bontugon.

¹⁹Og pigotowan nog Mikpongong dia sog glumpukanan sog Bata'bata' Asia minogina dianiu. Mosolag og sogina ni Akila bu si Prisila dianiu.

Bu og gotowanen kitu' nog moglumpuk kobon non dia sog baloy nilan.

²⁰Glam nog pigilugan ta dini sog tanud minogina dosop dianiu. Bu bila moglumpuk amu, golun niu pakasi tanud niu bianan sog galok nog kopogilug. ²¹Og dili sinumulat nog sogina koni, akon nog si Paul.

²²Simasima ondi' molalam dia sog Pogbaya!, og sumpa matong dianon.

“Pokpuli! a, Apu!”

²³Mongan dianiu og glolamen nog Kounutan ta nog si Isus.

²⁴Og glolamen ku dia sog glam niu bianan sog kopoksolabuk ta dia ni Kristu Isus. Amen.